

ŽELEZAR

24. seja upravnega odbora Priznanje izvajalcem del pri popravlilu potisne peči v valjarni Bela

V četrtek, 12. decembra 1968 je bila 24. seja upravnega odbora, na kateri so: pregledali sklepe prejšnje seje upravnega odbora, poslušali poročilo tehničnega direktorja o uspehih proizvodnje v I. dekadi decembra 1968, obravnavali predlog direktorja Železarne o reorganizaciji Železarne oziroma predloge o prilagajanju organizacije Železarne novim pogojem dela, poslušali so poročilo direktorja uprave osnovnih sredstev o stanju nove valjarne žice, sprejeli so plan kadrov in ob koncu seje reševali še nekaj tekočih vprašanj in prošenj.

S predlogom direktorja Železarne o prilagajanju organizacije podjetja novim pogojem dela so v celoti srtinjali, ga podprli in sklenili, da je treba predlog posredovati delavskemu svetu Železarne s priporočilom, da ga potrdi, predvsem pa da sprejme principe za izvajanje nove organizacije.

Nato so sprejeli plan kadrov za 1969 leto in sklenili, da se le-ta, kot sestavni del plana za 1969 posreduje delavskemu svetu Železarne v razpravo in potrditev.

S poročilom direktorja uprave osnovnih sredstev o

stanju nove valjarne žice na Belj so se strinjali in naročili upravi osnovnih sredstev, da lahko novo valjarno žico prevzame le po uspešno zaključenem testiranju, tako glede doseganja planiranih kapacitet, kot zadovoljevanju kvaliteten zahtev.

Neposrednim izvajalcem del pri popravilu potisne peči v valjarni Bela so izrekli vse priznanje za njihovo izredno prizadevanje pri delu v zelo težkih pogojih.

Sejo so zaključili z reševanjem tekočih vprašanj in prošenj.

Prilagajanje organizacije Železarne novim pogojem

V petek 13. t. m., je direktor Železarne mag. inž. Peter Kunc sklical sestanek obratovodij, predsednikov DS DE, predsednikov zborov DE in predsednikov sindikalnih odborov. Za dnevni red je predlagal eno samo točko dnevnega reda in sicer reorganizacijo podjetja oz. prilagajanje organizacije Železarne novim pogojem dela, o čemer je naslednji dan sklepal delavski svet podjetja.

V uvodu je direktor Kunc naglasil, da ima organizacija delovnega procesa lahko zelo velik vpliv na dobre ali slabe rezultate tako v blagovnem kot v ekonomskem pogledu in da je v izredni razvojni dinamiki potrebno stalno prilagajanje organizacije novim pogojem, vendar ne skokovito, temveč preudarno in skladno z razvojem. Govoril je o treh osnovnih poantah, ki zahtevajo elastično in dinamično organizacijo podjetja.

Zadržal se je na gospodarski reformi in poreformskih deviacijah v metalurgiji in delnem oživljanju metalurgije v zadnjem letu, na notranjih spremembah v podjetju oziroma postopnem spuščanju v obratovanje novih in rekonstruiranih na-

prav in strojev in končno na integracijskih prizadevanjih za združitev slovenskih železarn ter o razmišljanjih o tesnejšem sodelovanju s predelovalno industrijo. Hitrejši razvoj na vseh področjih zahteva določene organizacijske spremembe v podjetju in nekatere sektorje, ker se nam že vidijo obrisi enotnega podjetja, lahko razvijemo že sedaj, drugi pa bodo dobili novo obliko čez leto dni, to je ko bo podoba novega podjetja že znana.

V nadaljevanju je mag. inž. Kunc predlagal, da se v bodoče Železarna v organizacijskem pogledu deli na: sektorje, grupe, obrate, službe, oddelke, skupine, referate in delovna mesta. V podjetju naj bi imeli naslednje sektorje: proizvodni, tehnič-

ni, komercialni, finančno-računovodski, ekonomski sektor in sekretariat. Nato je direktor shematsko prikazal novo organizacijo po sektorjih in razložil pristojnost posameznih sektorjev, od katerih pa bodo nekateri dobili svojo dokončno fiziognomijo šele po integraciji slovenskih železarn.

Pri razlagi svojega predloga, da v bodoče delimo Železarno na osem delovnih enot, od katerih bodo nekatere imele več obračunskih enot, je direktor naglasil, da je namen tega, da čim bolj približamo delitev dohodka delavcem, vendar pa da pri tem ostanemo v nekih tehnoloških še dovolj zaokroženih enotah. Kasneje morajo te enote imeti tudi realno možnost prehoda na čisti dohodkovni sistem. Seveda pa bo ta prehod možen, ko bomo imeli v vseh delovnih enotah enotno urejen delovni čas. Medtem, ko bi po predlogu direktorja imele delovne enote svoje samoupravne organe in šefa grupe oziroma obratovodja, bi obračunske enote imele samo obratovodja. Po njegovem predlogu bi proizvodni sektor imel štiri delovne enote, novi tehnični sektor tri delovne enote, osmo delovno enoto pa bi predstavljale vse upravne službe skupaj.

Po predlogu mag. inž. Kunca naj bi zaokrožene tehnološke enote predstavljale naslednje delovne enote: taliilnice, valjarne Bela, valjarne Javornik in predelovalni obrati. Svoj predlog je tudi tehnološko in organizacijsko utemeljil in obrazložil ter na posebni skici simbolično prikazal celotno zamisel (glej sliko). Po njegovem predlogu naj bi bodoče delovne enote imele naslednje obračunske enote: delovna enota taliilnice:

(nadalj. na 2. str.)

Direktor mag. inž. Peter Kunc izročil pogodbo o odkupu izuma

Puhu in Bucku za prvo obdobje 23.000 N din odškodnine

V petek, 13. t. m. je direktor Železarne mag. inž. Peter Kunc ob prisotnosti direktorja sektorja za ekonomiko inž. Iva Arzenška, predsednika UO Železarne inž. Staneta Sekneta in vršilca dolžnosti sekretarja Dušana Stareta, čestital in se zahvalil izumiteljema Borisu Puhu in Ivanu Bucku za izum priprave za valjanje koničnih navojev za zamaške ponvice v jeklarni in jima izročil pogodbo podpisano med Železarno in obema avtorjema o odkupu izuma. Ob tej priliki je bil tudi krajši razgovor o dosedanjih problemih in bodočih prizadevanjih na področju novatorstva, racionalizatorstva in tehničnih izboljšav.

Direktor mag. inž. Kunc je ob tem, ko se je zahvalil tako obema avtorjema kot pravni službi in vsem, ki so pri uveljavitvi patenta pomagali, poudaril, da naj bi s tem zavel tudi nov duh na področju novatorstva, racionalizatorstva in tehničnih izboljšav. Dosežek oziroma izum, ki sta ga avtorja PUH

in BUCEK s svojo vztrajnostjo realizirala, naj bi spodbudno vplival tudi na ostale sodelavce in dosedanje novatorje in avtorje tehničnih izboljšav.

Mag. inž. Kunc je govoril tudi o nadaljnjih prizadevanjih na tem področju, kajti doslej smo bili preveč zaprti v ožji krog in preveč okorni pri reševanju teh, za nadaljni razvoj podjetja važnih vprašanj. V tovarni imamo še za množico nerešenih tehnoloških, tehničnih, proizvodnih in drugih vprašanj, ob katerih bomo morali spodbuditi in predramiti vse intelektualne sile v Železarni. V prihodnjih dneh, je nadaljeval di-

(nadalj. na 2. str.)

Avtorja izuma Boris Puh in Ivan Bucek pri direktorju Železarne

Inž. Tone Razinger

Problematika izplenov

Izplen pri valjanju debele pločevine v valjarni 2400

Doseganje dobrega izplena predstavlja eno izmed osnovnih zahtev pri osvajanju proizvodnje debele pločevine iz slabov v valjarni 2400.

Pri valjanju debele pločevine direktno iz bram smo v preteklih letih v poprečju dosegali izplen na I. a pločevini 65 %. Iz tega sledi zahteva,

da bi pri valjanju debele pločevine iz slabov morali dosegati izplen najmanj 78 %, da bi s tem dosegli skupni izplen 65 %, kar je razvidno iz naslednje enačbe:

Slabi — izplen 0.84 × debela pločevina — izplen 0.78 = skupni izplen 0.65

Problematika izplena v letu 1968 je razvidna iz slike 1. (nadalj. na 4. str.)

O vtisih iz VI. kongresa ZKS

Kadarkoli sem vprašan o vtisih na VI. kongresu ZKS sem v zadregi za odgovor. Vtisov je bilo mnogo, ker je bilo mnogo novega kar v dosedanji kongresni praksi nismo poznali. Razumeti in pravilno oceniti vse te novosti pomeni poznati in razumeti vse tisto kar se je novega zgodilo v našem gospodarskem, kulturnem in političnem življenju po IV. plenumu CK ZKJ. Mislim, da je bilo malo delegatov, ki bi lahko v nekaj dneh ocenili celoten pomen kongresa za nadaljni razvoj na vseh omenjenih področjih družbenega življenja.

Sprememba dnevnega reda kongresa na prvi plenarni seji, številni amandmaji h kongresni resoluciji na osnovi številnih kritičnih in ustvarjalnih, tvornih razprav o konkretnih družbenih problemih, odprti kandidatni listi, o stalnem delu konference ZKS in CK ZKS, neposredno na kongresu oblikovana stališča do oblik organiziranosti ZKS in na osnovi teh stališč spremenjen osnutek statuta ZKS, predvsem pa močno občutena prisotnost spoznanj družbenih ved v referatu, diskusijah in kongresnih dokumentih so le nekatere nove kvalitete, ki so množile vtise in stopnjevale nemir delegatov. Dosledno je bila spoštovana sleherna izrečena misel družbenega pomena, s tem, da je dobila svoje mesto v kongresnih dokumentih, ob poudarjeno kritičnem odnosu do za sedanjí čas neuresničljivih vizij in aktivističnih parol. To je spodbujalo demokratsko vsebino dela kongresa v mejah konkretnosti, realnosti in akcijske sposobnosti komunistov v sedanjem času.

Predlogi sprememb in dopolnitev resolucije, ki so jih dajali posamezniki in niso bili v duhu sprejetih stališč na sejah komisij, je povzročalo živahna komentiranja in posvetovanja delegatov. Glasovanje po posameznih predlogih ni bilo formalno potrjevanje ampak odločanje, ki je vsakokrat postavljalo odgovornost delegatov pred novo preizkušnjo.

Kongres je tako od vsega začetka potekal v duhu resničnega dogovora predstavnikov slovenskih komunistov o smeri njihovega nadaljnjega dela. Tolikšne sproščenosti, ustvarjalne prizadetosti in pestrosti izraženih misli na predhodnem kongresu ni bilo čutiti. Prav to pa je bilo vzrok, da so bili nekateri delegati navdušeni drugi pa zaskrbljeni. Zaskrbljenost najpogostejše izhaja iz tega, da vedno bolj določno ugotovljamo, da pot v socializem ni ravna in brez ovir. Vse bolj jasno postaja, da vera v socializem in pripravljenost za delo nista dovolj, ampak da dobimo svojo pravo družbeno vrednost šele takrat kadar temeljita na poznavanju družbenih procesov, njihove vrednosti in časovne omejenosti. Zato ni naključje, da je bila neprestano poudarjena potreba po družbeni razgledanosti komunistov kot predpogoju za uspešno družbeno politično delovanje.

Čeprav je kongres delal v petih komisijah in si je vsak delegat izbral tisto področje, ki mu je bilo najbližje, ni bilo lahko razumeti vseh misli in teženj posameznih govornikov. Gospodarska in družbena reforma je dala pomemben prispevek tudi h kulturi dogovarjanja in prav na kongresu je bilo čutiti kako hitro mineva čas deklarativnosti in primitivizma v političnem delovanju.

Vsi navedeni pojavi na kongresu so puščali vtise, ki jih je z besedami težko izraziti in povsem nemogoče strniti v en sam pojem. Mislim, da bo najrealnejša ocena kongresa, če rečem, da je IV. plenum CK ZKJ globoko zoral njivo, ki že daje vidne sadove in da je VI. kongres ZKS skušal določiti slovenskim komunistom, kako bodo najuspešneje odstranjevali plevel na tej njivi, da bi žito čim manj moteno zorelo.

Tomaž Ertl

Zaključena rekonstrukcija kavperja št. 5

V začetku tega tedna je podjetje Vatrostalna zaključilo z rekonstrukcijo kavperja št. 5. Sedaj imamo rekonstruirana že dva kavperja, kar bo omogočilo vpihavanje zraka v plavž

št. 2 z višjimi temperaturami, kar bo zmanjšalo porabo koksa. Seveda pa imamo sedaj rekonstruirane samo kavperje, nimamo pa temu prilagojenih ostalih armatur, ki bodo omogočale, da bomo

lahko koristili učinek rekonstrukcije kavperjev. Cevovod vročega zraka je na posameznih mestih zelo izrabljen, tako da nam že pri sedanjih temperaturah dela težave. Zamenjati moramo tudi vse zasune za vroči zrak, ker sedanji ne bodo prenesli povečanih temperatur. Ravno tako moramo zamenjati na samem plavžu vseh šest kolen in odstraniti zasune nad koleni.

Dokumentacija za te spremembe je že pripravljena, iščemo tudi ponudnike za izvedbo teh del. Po vsej verjetnosti bomo v prvem tromesečju prihodnjega leta napravili to zamenjavo tako, da bomo v drugem kvartalu že lahko koristili večje temperature. V tem času pa bo dokončana rekonstrukcija na kavperju št. 3. Zamenjavo cevovoda za vroč zrak pa predvidevamo šele z izgradnjo novega plavža. V kolikor ne bomo uspeli s popravilom obzidave na najbolj poškodovanih mestih, bomo imeli časovno večje težave in bomo morali plavž ustavljati ter krpati poškodovano obzidavo.

S. Torkar

Puhu in Bucku odškodnina za prvo obdobje...

(nadalj. s 1. str.)

rektor, bomo morali po delovnih enotah zbrati vsa tovrstna neresena vprašanja in za njih rešitev razpisati poseben natečaj. Ob vsem tem pa nam bo potreben dovolj dinamičen in stimulativen pravilnik, ki se že pripravlja in, ki ga bomo po sprejetju na DSZ tudi objavili v Železarni.

Direktor Kunc je načel več vprašanj, o katerih je želel slišati tudi mnenje obeh avtorjev. Načel je primer avtorjev, ki imajo ideje za določene izboljšave, vendar jih ne znajo vreči na papir. Meni je, da bo potrebno tudi ideje v bodoče primerno stimulirati, vendar pri tem zagotoviti, da se ideje ne bo lastil drug. Načel je tudi več neresenih vprašanj v jeklar- ni in poudaril, da problemov v Železarni ne bomo rešili samo s premiranjem in penaliziranjem ter nabavo novih naprav, temveč moramo pri reševanju računati tudi z izboljšavami in tehnološkimi spremembami ter odstranjevanjem ozkih grl. Zato bo potrebne dovolj spodbudne in pravične ter hitre stimulacije in pomoči obratovodstev, da dejavnost na tem, za Železarno važnem torišču dela, pospešimo.

Boris Puh se je v imenu obeh avtorjev zahvalil za nagrado delovnemu kolektivu in vsem, ki so pri uveljavitvi patenta pomagali. Ko sva se dela lotila, je poudaril Boris Puh, nisva razmišljala o višini nagrade, temveč o tem, da problem rešiva, šele ko sva uspela, sva razumljivo razmišljala, da dosežek patentirava.

V nadaljevanju so v nevezani besedi izmenjali nekaj mnenj o tem, kaj popraviti in kam usmeriti bodoča prizadevanja na področju novatorstva in tehničnih izboljšav. Soglašali so, da je potrebno neresena tehnološka, proizvodna in druga vprašanja nakazati ter olajšati pot do realizacije ideje. Sodelavci imajo ideje, vendar jih zaradi prezaletene uveljavitve ne prijavijo, pa tudi sami jih večkrat ne znajo narisati in opisati. Tudi sam proces do priznanja ideje oz. predloga je predlog. Potrebna bo tudi sprememba miselnosti med posameznimi vodilnimi delavci, ki še vedno menijo, če ni ideja zrasla v njihovi glavi, ni nič vredna. Seveda pa je pri vsem tem delu potrebn mnogo

vztrajnosti, pri čemer pa je važna tudi zunanja spodbuda.

Po pogodbi o odkupu, podpisani med železarno Jese- nice in obema avtorjema, ki jo je rešil zvezni zavod za patente, je priznana pravica prvenstva in patent vpisan na našo Železarno, ki ima s tem izključno pravico koristiti patent. Po napravljenem rentabilnem računu se za izum PRIPRAVE ZA VALJANJE KONIČNIH NAVOJEV izplača avtorjema BORISU PUHU in IVANU BUCHU za prihranek do 31. 5. 1968 23.041,35 N din, za prihranek do 31. 5. 1969 pa bo še narejen izračun za izplačilo odškodnine.

Prilagajanje organizacije Železarne novim pogojem

(nadalj. s 1. str.)

plavž, martinarno, el. jeklar- no, livarno in šamotarno; DE valjarne Bela: bluming in valjarno žice; DE valjar- nen Javornik: valjarno 2400, valjarno 1300 in valjarno profilov; DE predelovalni obrati: jeklovlek, elektrodni žebljarno in HVŽ.

V nadaljnji razlagi svoje- ga predloga, ki ga je tudi podrobno utemeljil, je di- rektor govoril o vseh dose- danjih engineering obratih, ki naj bi bili v bodoče zdru- ženi v tehničnem sektorju kot delovne in obračunske enote. Tako naj bi delovna enota vzdrževanja imela šest obračunskih enot (strojne de-

lavnice, strojno vzdrževanje, elektro vzdrževanje, RTA, gradbeno vzdrževanje in strugarno valjev. Transport naj bi bila samostojna de- lovna enota, medtem ko naj bi v okviru delovne enote energija delovali dve obra- čunski enoti: ETE in PIV.

Direktor mag. inž. Kunc je ob koncu svoje utemeljit- ve in razlage predlagal za realizacijo teh organizacij- skih sprememb nekaj osnovnih principov (principe berite med sklepi seje DSZ) in poudaril, da je cilj reorganizacije: VEČ REDA V ORGANIZA- CIJI, BOLJ PRECIZIRANE ODGOVORNOSTI IN BOLJ- SE DELO.

ROMUNIJA. Največja jek- larna s kisikovimi konvertor- ji v Galacu v Romuniji, ki jo je zgradilo zahodnonem- ško podjetje GHH, je pričela obratovati. Njena sedanja pro- izvodnja zmogljivost je 1,25 milijona ton surovega jekla letno, do konca leta 1969 se bo povečala na 2,5 milijona ton. Večina potrebne zahodno- nemške opreme je že dobav- ljena. V končni fazi izgrad- nje bodo obratovali v tej jeklarni trije 150 tonski kisi- kovi konvertorji.

ŠVEDSKA. Dve največji švedski železarni Stora Kop- paberg Berglaga v Domnar- vetu in Grängenberg v Oxelösundu sta sklenili spo- razum o zelo tesnem sode-

lovanju na področju proiz- vodnje. Namen tega sodelo- vanja je, da bi podjetje proizvajalo tiste proizvode, za katere ima najboljše po- goje tudi za drugega partner- ja. Pri tem gre predvsem za koks, železovo gobo in va- ljarniške proizvode. Osnov- ni namen takšnega sodelova- nja je boljše izkoriščanje proizvodnih zmogljivosti obeh železarn ter ustrezno znižanje stroškov.

Dopisujte v Železarja

Evidentirati tehnične probleme Železarne

(nadaljevanje s 3. strani)

Utomeljitev tehničnega problema naj bo kratka in razumljiva. Pri vsakem opisu se mora navesti oseba, ki problem najbolj pozna, interesentom pa lahko posreduje podrobno obrazložitev in koristi.

Vodstva delovnih enot, oddelkov in služb morajo izdelati spiske tehničnih problemov obvezno do 15. 1. 1969 in ga dostavi sektorju za ekonomiko. Na osnovi zbranega gradiva se bo sestavil »Bilten tehničnih problemov železarne Jesenice«, katerega bomo posredovali celotnemu kolektivu v vrednost v prilogi Železarja.

Objavljeni bilten tehničnih problemov se bo smatral kot interni razpis, na osnovi katerega bodo imeli vsi člani kolektiva pravico ogleda problema na samem mestu, pogovor z odgovornim, ki bo pojasnil vsebino problema, pravico do predlaganja in zahtevka do odškodnine. Izumitelji in avtorji tehničnih izboljšav bodo predlagali tehnične rešitve na predpisanih obrazcih »Prijava tehnične izboljšave«, katere posredujejo obratovodstvu.

Najboljša rešitev, katero bo ocenila komisija DSŽ v sporazumu s tehničnim sektorjem, se bo osvojila in priznala odškodnina po višini doseženega prihranka in v skladu s pravilnikom.

Morebitni izumi se bodo obravnavali po zakonskih določilih o patentih.

Brez dvoma obstajajo številni tehnični problemi, večji ali manjši v vseh delovnih enotah in oddelkih, posebno takšni, ki zahtevajo minimalna finančna sredstva. Vodstva obratov in oddelkov morajo pravilno razumeti, kaj je tehnična izboljšava in izum. Redno delo ali sprememba, ki so že programirane z izdelanimi načrti in terminsko odredjene, se ne upoštevajo.

Vse informacije v zvezi s sestavo tehničnih problemov daje sektor za ekonomiko — strokovni sodelavec Niko Bernard, tel. št. 508.

Direktor Železarne
mag. inž. Peter Kunc

Sprememba pravilnika o odgovornosti delavcev na delo

Delavski svet Železarne je na seji dne 14. decembra 1968 sprejel naslednje začasne spremembe pravilnika o odgovornosti delavcev na delu v Železarji:

1. Zaradi vse bolj pogostno ugotovljenih primerov vinjenosti na delovnih mestih v Železarji, delavski svet Železarne pooblašča komisijo za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti pri delavskem svetu Železarne, da vse primere vinjenosti obravnava v svoji pristojnosti, ne glede na določila člena 35 in 36 pravilnika o odgovornosti delavcev na delu v Železarji.

2. Delavski svet Železarne pooblašča komisijo za delovno razmerje, da lahko sprejme na delo v Železarno delavca, ki mu je bil izrečen ukrep izključitve iz delovne skupnosti, ne glede na določila 31. člena pravilnika o odgovornosti delavcev na delu v Železarji, če izpolnjuje naslednje pogoje:

- da strokovna komisija kadrovskega sektorja ugotovi primernost ponovnega sprejema glede na psihofizične sposobnosti in osebnostne zahteve in
- da s predlogom strokovne komisije soglašajo delavski svet tiste delovne enote, iz katere je delavec bil izključen.

Ti sklepi bodo vveljavljeni najdlje do sprejema novih internih predpisov in samoupravnih aktov združenega podjetja, oziroma do izvedene reorganizacije Železarne.

Dežurna služba tehničnega sektorja

v tednu od 21. do 27. 12. 1968

SOBOTA, 21. 12., od 20. do 8. ure: FRANC GASPERIN, varljarna žice.

NEDELJA, 22. 12., od 8. do 20. ure: inž. BOGOMIR ZUPAN, plavž.

NEDELJA, 22. 12., od 20. do 8. ure: inž. ANTON RAZINGER, RO.

PONEDELJEK, 23. 12., od 20. do 8. ure: inž. ALOJZ KALAN, martinarna.

TOREK, 24. 12., od 20. do 8. ure: inž. FRANC MLAKAR, elektrodni.

SREDA, 25. 12., od 20. do 8. ure: inž. EMIL AŽMAN, VEN.

CETRTEK, 26. 12., od 20. do 8. ure: inž. BORUT RAZINGER, OTK.

FETEK, 27. 12., od 20. do 8. ure: inž. PAVLE NOČ, strojne delavnice.

Problematika izplenov

(nadalj. s 1. str.)

Iz slike 1 je razvidno, da se je v opazovalnem obdobju doseženi izplen gibal med 76,5 in 78,1 % ter da kaže tendenco naraščanja.

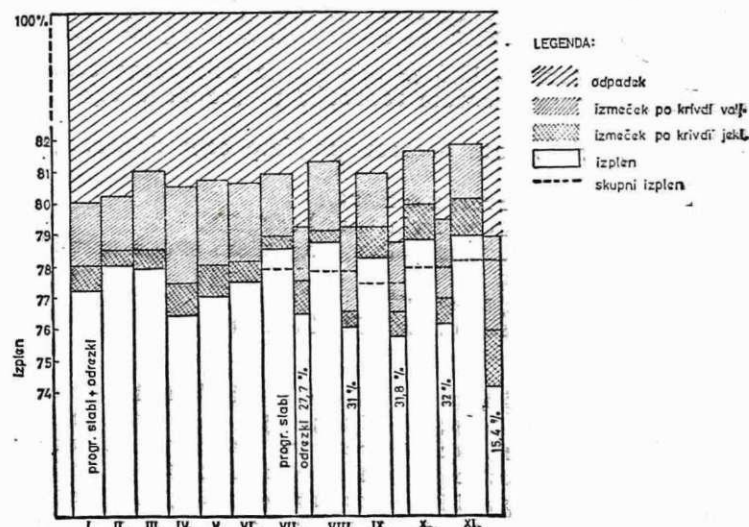
Če predpostavljamo, da je odgor pri ogrevanju jekla konstanten, potem je doseženi izplen odvisen od:

- odpadka jekla pri rezanju,
- količine skupnega izmečka.

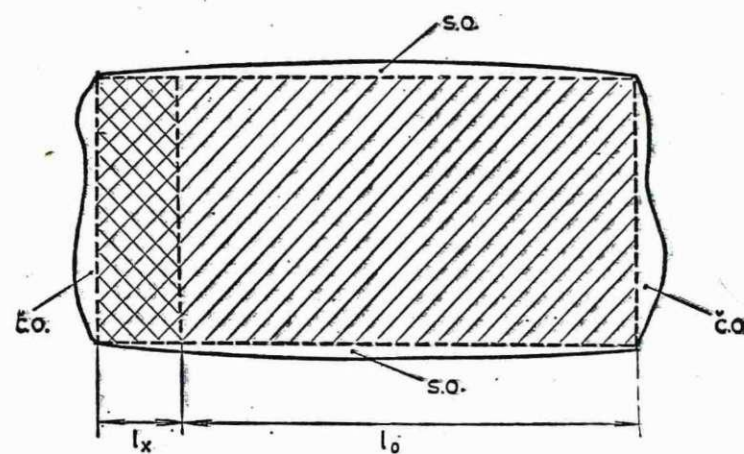
Odpadek pri rezanju je odvisen od programiranega izplena ter toleranc teže slabov. Z namenom, da zmanjšamo delež odpadka pri rezanju vroče valjane pločevine na potrebnim minimum ter s tem predpišemo optimalne izplene za programiranje, smo izvršili veliko število meritev še zdravega jekla (1x) nad predpisano dolžino pločevine (l_0) kakor je to prikazano na shemi slika 2.

Opazovanja in meritve so pokazale, da zaradi pomanjkljive opreme pri valjenju ogradj na stranskih robovih (S.o.) nimamo rezerve. S statistično analizo tako dobljenih podatkov za 1x smo ugotovili, da je mogoče povečati programirani izplen sorazmerno z zmanjšanjem deleža zdravega jekla 1x, s tem, da delež prekratkih plošč ne naraste nad 2 %. Primer takšne statistične analize je prikazan na verjetnostnem diagramu (slika 3)

Iz verjetnostnega diagrama je razvidno, da je nadaljnje povečanje programiranega izplena, in s tem zmanjšanje odpadka, odvisno predvsem od toleranc tež slabov, ki se

Slika 1
Problematika izplenov pri valjanju debele pločevine iz slabov v valjarni 2400.

Slika 2

Rezultati teh ukrepov se kažejo v stalnem zmanjševanju odpadka pri rezanju, predvsem pri debeli pločevini, izvajani iz programiranih slabov, kar je razvidno na sliki 1.

V skupnem izmečku prevladuje izmeček zaradi valjaviških napak. Delež posameznih napak je naslednji:

- dimenzijske napake 50

Izmeček zaradi metalurških napak zelo variira, v zadnjih mesecih pa celo narašča prek 1 %. Največ izmečka je zaradi risanih in razpokanih plošč (okoli 50 %), sledi nehomogenost jekla (okoli 30 odstotkov).

Velik vpliv na doseženi izplen pri valjanju slabov v debelo pločevino ima tudi delež odrezkov v vložku. Za razliko od »programiranih slabov«, »odrezki« niso rezani namensko za določeno pozicijo debele pločevine. Optimalno izkoriščanje odrezkov je zelo težko, zato je tudi odpadke pri rezanju pločevine iz odrezkov večji kot pri pločevini izvaljani iz programiranih slabov. Ker so ti odrezki večinoma od glave blokov ter imajo za valjanje neugodne dimenzije, je tudi izmeček višji kot pri programiranih slabih.

Problematika izplena pri valjanju odrezkov v debelo pločevino je razvidna na sliki 1, kjer so odrezki prikazani posebej.

Za zboljšanje izplena pri valjanju slabov v debelo pločevino v valjarni 2400 je torej potrebno:

1. Zmanjšati raztros pri težah slabov.
2. Zmanjšati količino odrezkov.
3. Poboljšati kvaliteto površine slabov.
4. Zagotoviti zadano zalogo vložka.

(nadalj. na 15. str.)

Tabela I.
Korekture programiranih izplenov

Širina pločevine mm	debelina pločevine (mm)			
	do 7	7 do 10	10 do 20	nad 20
do 1350	82.5	82.5	82.5	81.0
	83.0			81.5
				82.5
1350 do 1800	82.5	82.5	82.5	81.0
	82.0	83.0	83.5	84.5
		84.0	84.5	85.5
nad 1800	81.0	81.0	80.5	
	82.0	82.0	83.5	84.0
		82.5	84.0	85.0

na diagramu kaže kot standardni odplon σ ter kot naklonski kot premic. Čim bolj točne bodo torej teže slabov, te mvišji bo lahko programirani izplen (na diagramu črtkana črta — možno stanje).

Na osnovi rezultatov statistične analize 1x smo v opazovanem obdobju že dvakrat korigirali programirani izplen, kar je razvidno iz podatkov v tabeli I.

- odstotkov,
- slaba površina 30 %
- zavaljanje 20 %.

Iz slike 1 je razvidno, da se delež izmeta po krivdi valjarne stalno zmanjšuje. S skrajšanjem programa valjanja ter spremenjenim ciklusom menjave valjev bi bilo mogoče izmeček po krivdi valjarne še znižati. Največja ovira pri tem pa je stalno pomanjkanje vložka.

Gregor Klančnik
direktor
železarne Ravne

Integracija in eksistenca zaposlenih

Več kot eno leto je že minilo odkar se predstavniki železarn Jesenice, Ravne in Store prizadevajo, da bi z združitvijo proizvodnih sredstev, delovne sposobnosti in uskladtivjo razvoja ter specializacijo proizvodnje združili proizvodno poslovno dejavnost v enotno delovno organizacijo. Ker čas hitro teče obstaja prepričanje, da se ta proces odvija prepočasi in dosti jih je, ki dvomijo v to, da bomo zasnovani cilj dosegli. Neobjektivno bi bilo, če bi trdili, da z intenzivnejšim delom ne bi mogli doseči več, upoštevati pa je le treba obsežnost problematike skoraj četrtstoletnega ločenega in samostojnega razvoja posameznih železarn.

Poleg koordinacijskega odbora, ki pripravljalo delo usmerja, imamo še več dodatnih odborov: tehničnega, ekonomskega, organizacijskega, grupi za sestavo statuta in delitev osebnih dohodkov, ki obdelujejo pasamezna področja. Taktika našega dela je, da bi v pripravljalnem obdobju dosegli čimvečjo enotnost in uskladtitev ne samo na področju proizvodnega programa, enotnega raziskovanja tržišča temveč tudi na področju mehanizma delitev sredstev in izračunavanja osebnih dohodkov.

V pripravljanih delih so do sedaj v glavnem sodelovale strokovne službe. Z obravnavo integralno usklajenega razvojnega programa, za obdobje do 1974 leta v delavskih svetih na Jesenicah, Ravnah in Storah pa je bila prvič neposredno predana štafetna palica tudi samoupravnim organom.

Na podlagi teh programov sklenjena pogodba o medsebojnem tehnično-poslovnem sodelovanju, je prvi večji korak po stopnicah, ki peljejo v enotno podjetje slovenskih jeklarn. K tej pogodbi se bo pridružila pogodba o specializaciji proizvodnje. Tretja, obsežnejša in za zaposlene najbolj važno področje je, sistem delitve dohodka in drugih sredstev, predvsem osebnih dohodkov pa je v obdelavi.

Predlogi bodo sestavni deli osnutka statuta, vnaprej pa bralcem tovarniškega glasila lahko posredujemo sugestije in smernice za obdelavo delitvenih razmerij, ki bodo temelj medsebojnih odnosov znotraj enotnega podjetja.

Razdelitev in uporaba razpoložljivih sredstev je v naših pogojih osrednji problem integracijskega procesa. Združeno podjetje ni sposobno voditi in usmerjati politike krepitve poslovnosti enotne delovne organizacije, če osrednje upravno vodstvo ne razpolaga s sredstvi. Idealno samostojna delitev dohodka po sestavnih delih integriranega podjetja razkrajja zasnovano specializacijo in onemogoča dosledno izvajanje enotnega in integralno usklajenega razvojnega programa. Pri

tem koncentracija, odvajanje presežka dela in amortizacije pa na drugi strani pomeni zoževanje samoupravnih pravic, slabi občutek samostojnosti in s tem zmanjšuje interes, iniciativo in odgovornost za izboljševanje poslovanja ter povečevanje dohodka.

Predvidena integrirana delovna organizacija slovenskih železarn mora imeti tako zasnovani samoorganizacijski in samoupravni mehanizem in tak poslovno upravni organizem, ki bo omogočil vodenje enotne proizvodno razvojne in enotne komercialno poslovne politike. Zagotovljeno mora biti ob sočasni krepitvi samoiniciative za oblikovanje čim večjega presežka dohodka v posameznih železarnah, usmerjano skupno nalaganje razpoložljivih sredstev tja, kjer je za harmonično delovanje tehnološkega procesa potrebno in tja, kjer so take naložbe najbolj donosne. To je dosegljivo tako, da se dohodek ugotavlja na ravni posameznih tovarn — železarn, osebni dohodki izračunavajo po enotnih merilih, po enotnih merilih oblikuje sklad skupne porabe, večji del ostanka dohodka in amortizacije pa koncentriira v skupni upravi slovenskih jeklarn.

Obstaja tudi druga alternativa, da se dohodek ugotavlja in deli po posameznih sestavinah samo za celotno podjetje. Taka rešitev daje večjo trdnost specializaciji proizvodnje, zožuje pa manevrski prostor k spodbudi za razvoj samoiniciative v posameznih tovarnah. Odločitev, kaj je sprejemljivejša bo morala pokazati razprava. V našem samoorganiziranju in medsebojnem sporazumevanju moramo poiskati tako rešitev, ki bo višino osnovne sestavine dohodka — globale osebnih dohodkov, odredjevala po enotnih merilih, glavni del poslovnega sklada pa bi se upravljala skupaj.

Delitev amortizacijskega sklada

Interes posameznih tovarn je, da z enostavno reprodukcijo zadržijo čimveč amortizacije za samostojno razpolaganje. Upoštevati pa je treba, da velike investicijske naložbe, ki so že ali še bodo izvršene, posamezne železarne obremenjujejo z znatnimi anuitetami. Glavni del anuitet bo moral biti pokrit iz amortizacijskega sklada. Za delitev tega, v zvezi z razpravo s koordinacijskim odborom, predlagam dve alternativni:

a) 40 % amortizacije naj bi za zamenjavo osnovnih sredstev in v skladu z integralnim razvojnim načrtom uporabljale železarne po lastni presoji in odobritvi delavskega sveta tovarn. V času visokih anuitet bodo tovarne del te amortizacije morale odvajati za odplačilo dolgov.

60 % amortizacije naj bi se koncentriralo za potrebe celotnega podjetja in bi se uporabljala v skladu z integralnim razvojnim programom po letnih gospodarskih načrtih, sprejetih od delavskega sveta podjetja, tako za pokrivanje anuitet nabave osnovnih sredstev, kot za udeležbo pri novih dolgoročnih kreditih.

b) Amortizacija se v skladu z integralnim razvojnim programom deli in uporablja z letnim gospodarskim načrtom, sprejetim na delavskem svetu podjetja, tako za pokrivanje anuitet, nabavo osnovnih sredstev, kot za udeležbo pri novih dolgoročnih kreditih. Del amortizacije ki ne sme biti nižji od 20 % letne kvote se prepušča delavskemu svetu tovarn na samostojno razpolaganje za zamenjavo osnovnih sredstev.

Delitev dohodka

Kot je bilo že rečeno obstajata dve možnosti: — da se dohodek ugotavlja po tovarnah ali — da se ta ugotavlja le za celotno podjetje

Po vsej verjetnosti bo lažje sprejemljiva prva rešitev, po kateri naj se dohodek ugotavlja za vsako železarno posebej, po enotnem mehanizmu pa naj bi se delil:

— na del za osebne dohodke bruto, ki bi se po enotnih merilih ugotavljal odvisno od dosežene proizvodnje za vsako železarno posebej;

— na del za proporcionalno udeležbo pri oblikovanju skupnega rezervnega sklada;

— na del za sklad skupne porabe, ki bi se ugotavljal odvisno od števila zaposlenih;

— na ostanek dohodka posamezne železarne, od katerega bi se 80 % oddvajalo v skupni poslovni sklad in 20 % za samostojno razpolaganje delovnim skupnostim tovarn.

Ostanek presežka dohodka, s katerim bodo samostojno razpolagale tovarne, bodo le-te po lastni presoji razporejale v poslovni sklad, sklad skupne porabe ali za dodatni osebni dohodek. Pod predpostavko, da bo dosežena normalna 6 % akumulativnost, delavski sveti tovarn pa se bodo odločili da ta denar v celoti namenijo za osebne do-

hodke, se bodo v poprečju povišali za okrog 5 % mesečno.

Ako posamezne tovarne v periodičnih ali zaključnih računih ne bi izkazale zadostnih sredstev v dohodku, bi se morale odpovedati oblikovanju sklada skupne porabe, z medsebojnim kreditiranjem pa bi bil premostljiv primer, če dohodek ne bi pokrival niti po enotnih merilih obračunanih in izplačanih osebnih dohodkov.

Predhodno izboljšanje finančnega položaja, pokritje izgub iz leta 1967 in 1968 in znižanje proizvodnih stroškov do take mere, da bodo posamezne delovne skupnosti iz dohodka pokrivala vsaj tekoča izplačila osebnih dohodkov, je važna spodbuda združitve vseh treh železarn v eno podjetje in pogoj za vpeljavo predložene delitve sredstev, ki bo omogočila enotno politiko gospodarnosti slovenskega jeklarstva.

Zavedam se, da bo v delovnih organizacijah koncentraciji sredstev posvečena posebna pozornost, zato mora ta biti organizirana tako, da bo interes le-teh zagotovljen. Sredstva bi se morala prelivati obrestno prek interne banke, kar bi dalo možnost povečevanja skladov vlagatelja in vračanje v ustrezni višini takrat, ko bi se ta v zvezi z investicijskimi naložbami potrebovala.

In sedaj kaj zajema moj predlog za ureditev osebnih dohodkov? V naših pogojih moramo v integracijskih posegih prednostno posvetiti pažnjo ljudem. Oni so tisti, ki razvijajo psihozo, na referendumu odločajo o združitvi in končno o usodi integriranega podjetja, zato morajo delavci v integraciji spoznati svoj neposredni interes.

Z integracijo ni mogoče vsakemu zaposlenemu zagotoviti enakega ali celo višjega položaja, zagotovljena pa bi morala biti višja življenjska raven z večjo varnostjo pri zaslužku in višjimi osebnimi dohodki. Združitve delovnih organizacij mora pomeniti popolnejšo delitev dela in specializacijo proizvodnje oziroma gospodarske dejavnosti — enotno integralno usklajen razvoj posameznih sestavin enotnega podjetja, enotno vodenje blagovnih in denarnih sredstev ter s tem boljše obvladovanje tehnološkega postopka, višjo gospodarnost poslovanja, nižje proizvodne stroške ob višjem dohodku ter s tem praviloma tudi višje poprečne osebne dohodke.

Za delavca je pri integraciji važen predvsem odgovor na naslednja vprašanja:

1. ali mu bo s tem dana večja varnost za njegov zaslužek in zaposlitev njegovih otrok,

2. kakšna bo politika ustvarjanja, delitve in predvsem višine osebnih dohodkov.

Če je odgovor na ta vprašanja ob dobro osnovani integraciji pozitiven, t. j. varnost in perspektiva zaposlitve bosta večji in večji bodo tudi osebni dohodki, bo odločitev večine za integracijo relativno lahka.

Koordinacijski odbor za pripravo združitve železarn SRS soglašajo, da je v predpripravi v interesu uspešno izvedene integracije, posebno pažnjo posvetiti sistemu delitve osebnih dohodkov. V ta namen se je aktivirala grupa za obdelavo področja delitve osebnih dohodkov.

Že ob startu v enotno podjetje, naj bi bili izračuni osebnih dohodkov za enake učinke dela v vseh treh železarnah enaki, sistem izračuna pa čim bolj enostaven.

Koordinacijski odbor se zaveda, da je ureditev in uskladtitev sistema delitve osebnih dohodkov možno izvesti le z dodajanjem, to pomeni, da se bodo v slovenski črni metalurgiji poprečni osebni dohodki po tej izravnavi dvignili. Le na ta način je možno izvršiti regulacijo in uskladtitev.

Mislím, da so ti principi za izdelavo enotnega sistema osebnih dohodkov upravičeni le delno, saj bi z omenjenim povišanjem osebnih dohodkov le delno zmanjšali nesorazmerja z osebnimi dohodki drugih industrijskih gospodarskih in negospodarskih dejavnosti, dosegljivi pa bodo z boljšo gospodarnostjo.

Ko bodo usklajene višine osebnih dohodkov vseh kategorij delavcev in oblikovan enoten, in to čim enostavnejši sistem delitve osebnih dohodkov, se bo ugotovila potrebna masa finančnih sredstev. Globali bruto osebnih dohodkov bodo pokazali, kakšne posege bo potrebno napraviti na planirano število zaposlenih. Skupen interes bo, da se bodo poprečni osebni dohodki povišali dodatno tudi s poviševanjem produktivnosti.

Koordinacijski odbor je že potrdil, da osebni dohodki v globalih in poprečnih ne smejo biti toliko odvisni od gibanja dohodka kot od proizvodnih rezultatov dela. Za izdelavo osnov delitvenega sistema je potrebno prvo sporazumno fiksirati izhodiščne točke.

(nadaljevanje v prihodnji številki)

Občni zbori sindikalnih organizacij

HVŽ

Delo in naloge sindikata

O poteku občnega zbora DE HVŽ smo se pogovarjali z delovnim predsednikom ter članom izvršnega odbora sindikalne organizacije Železarnе Tomažem Klinarjem. Meni, da je bil občni zbor dobro pripravljen in v primerjavi s prejšnjimi leti tudi bolje obiskan. Poročila o delu sindikalnega odbora so bila izčrpna, tako da so člani sindikata imeli dober pregled in tudi dovolj snovi za razpravo. V razpravi, ki je sledila poročilom odbor-nikov, so se udeleženci občnega zbora zanimali za delo ter naloge sindikata. Precej kritični so bili glede socialnega zavarovanja in menijo, da vse prepočasi rešuje probleme invalidov, ki čakajo na rehabilitacijo in odločitev komisije, ki določa stopnjo invalidnosti, od tega pa je tudi odvisen njihov življenjski standard.

Na vprašanja, ki zadevajo naloge in delo sindikata, je obširneje govoril tov. Klinar. Poročila, ki jih je pripravil sindikalni odbor oziroma njegovi člani, so obravnavala tudi proizvodno problematiko obrata, obratovodja inž. Vičar pa je v razpravi govoril o združevanju treh slovenskih železarn. Z namenom, da bi bili člani sindikata o integracijskih prizadevanjih čim bolj seznanjeni, so jim svetovali, naj v prihodnjih mesecih zasledijo prispevke, ki bodo objavljeni v sredstvih množičnega obveščanja, predvsem v Železarnju.

Na občnem zboru niso obširneje govorili o delu, ki naj bi ga imel sindikalni odbor iz odstotka gibalnega dela, pač pa bodo o tem razpravljali na seji zbora delovne enote, kakor so to storili v nekaterih drugih delovnih enotah Železarnе. Na tak način bi sindikalni odbor imel več denarja za podporo članom kolektiva in tudi za izlete in rekreacijo. Na občnem zboru ni bilo upokojenih sodelavcev, pač pa jih nameravajo povabiti kasneje z namenom, da bi jim omogočili ogled obrata. Tako bi upokojenci lahko primerjali takratne delovne pogoje, ko so bili zaposleni, z današnjimi. Ob koncu občnega zbora so poslali pozdravno pismo s podpisami prisotnih članov sindikalne organizacije, predsedniku sind. odbora Jožetu Fabčiču, ki se zdravi na Golniku.

Gradbeno vzdrževanje

Sprejet okvirni delovni program

V soboto zvečer so se v zgornjih prostorih Kazine zbrali člani sindikalne organizacije gradbenega vzdrževanja. Ugotovili so, da je bilo na občnem zboru okrog 65 % vseh članov. Nekaj več o poteku občnega zbora nam je povedal delovni predsednik tov. Černe. Iz poročila, ki ga je pripravil sindikalni odbor oziroma predsednik, je razvidno, da so v pretekli mandatni dobi imeli devet sej. Poleg tega so organizirali tudi več izletov po domačih krajih in v tujino. Med drugim je bilo rečeno, da bi bilo v večji meri kot doslej, zaželeno sodelovanje članov kolektiva na različnih področjih družbene aktivnosti. Program vsebuje več nalog, ki naj bi jih opravil novoizvoljeni sedemčlanski sindikalni odbor. Že v prvi točki tega programa je poudarjena želja oziroma predlagano, naj bi sindikalni odbor in člani v celoti sodelovali v samoupravnih organih. Tu je še skrb za socialno šibke člane kolektiva, odpraviti pa bo treba tudi zdravju škodljiva delovna mesta. Prizadevati si bo treba za varno in zdravo delo vseh članov kolektiva.

Izvršni odbor sindikalne organizacije je na občnem zboru zastopal Stane Torkar, ki je govoril o združevanju treh slovenskih železarn ter pozval člane kolektiva k razpravi, za katero je po njegovem mnenju dovolj osnove in problemov, s katerimi se srečuje sindikalna organizacija pri svojem delu. Precej so govorili o nagrajevanju, zlasti pa tudi o predlogih oziroma pripombah na kategorizacijo delovnih mest. Prav tako je bilo v razpravi načeto vprašanje zaščitnih sredstev; za zidarje jih je premalo, odgovoriti pa je treba tudi na vprašanje, ki se nanaša na skrajšani delovni čas. V odgovoru na to vprašanje je bilo rečeno, da smo

lani imeli le omejen delovni čas, medtem ko za uvedbo skrajšanega delovnega časa zaenkrat še nismo ustvarili vseh potrebnih pogojev.

Elektro jeklarna

Povečati proizvodnjo in zmanjšati zastoje

Tudi v elektro jeklarni so imeli občni zbor sindikalnega odbora. Po pripovedovanju prisotnih članov kolektiva se je občnega zbora udeležilo okrog 60 članov. Tako poročilo predsednika, kakor tudi pozneje v razpravi, so obravnavali probleme, ki se nanašajo na proizvodnjo. Obratovodja je prisotnim še enkrat posredoval problematiko proizvodnje, v razpravi pa so bili omenjeni tudi zastoji, ki nastajajo iz različnih vzrokov. Včasih pride do zastojev tudi zaradi tega, ker vložek za električne peči dostavijo prepozno. Govora je bilo tudi o integraciji slovenskih železarn in je bilo poudarjeno, da zaradi predvidene združitve ne bo nihče ostal brez dela, pač pa bodo omejitve pri sprejemanju novih delavcev v Železarno.

V razpravi je sodeloval tudi tajnik IO sindikata Železarnе, tov. Pavlenč, ki je prav tako govoril o predlagani združitvi, omenjal pa je tudi nekatere podrobnosti oziroma sklepe, ki so bili sprejeti na minulih sejah samoupravnih organov Železarnе. Skupina mladih delavcev s popoldanske izmene, ki je zaposlena pri ASEA oz. Lectromelt peči, je povedala, da je bilo na občnem zboru poudarjeno predvsem to, da bi s povečanjem proizvodnje na eni strani ter zmanjšanjem zastojev na drugi strani lahko pozitivno vplivali na sedanjo proizvodno problematiko, obenem pa tudi na osebne dohodke. Obravnavali so tudi delo sindikalne organizacije v minulem obdobju ter bili mnenja, da bi se morali člani kolektiva v večji meri udeleževati na različnih področjih rekreacijske in športne dejavnosti.

Upravne službe

Pri izpolnjevanju nalog bomo morali biti še bolj dosledni

V Delavskem domu, pri Jeleni, se je preteklo soboto zbralo okrog 180 članov sindikata upravnih služb. Poročilo o dosedanjem delu je podal tov. Košnik, nakar je sledila razprava. Tehnični direktor Bogomil Homovec se je v razpravi dalj časa zadržal pri integraciji. Na kratko je orisal zgodovino železarstva na Gorenjskem in poudaril, da bi z združitvijo pri poslovanju lahko dosti prihranili. Za dober poslovni uspeh je integracija nujna, žal pa se s tem vse premalo ukvarjamo. Dejal je, da v vseh treh železarnah obstajajo isti oddelki in obrati in je že pravi luksuz. Namen integracije je v tem, da z dobrim vodstvom in manj vloženim kapitalom dosežemo čim več. Tudi v prihodnje bomo morali biti bolj pozorni do raziskav ter planiranja, ker je to pot do napredka. Možnosti je dovolj in prav tako tudi nalog. Naša integracijska prizadevanja pa bodo uspela tudi v primeru, če bomo uspeli oskrbeti najboljše kadre za ustrezna delovna mesta.

Inž. Karba je obširneje govoril o reorganizaciji podjetja. Predvidena sta dva sektorja in štiri delovne enote. Pričakovati je, da bodo sodelavci iz proizvodnih obratov imeli več zahtev do strokovnih služb. Enote bodo postale še bolj samostojne, vzporedno s tem pa bodo imele tudi samostojen obračun finančnega poslovanja. Lahko pričakujemo, da se bo precej zaostri tako v proizvodnji, vzdrževanju pa tudi pri posameznih službah, ali z drugo besedo — pri našem delu bomo morali biti še bolj dosledni kot doslej.

Občnega zbora se je udeležil tudi član IO sindikata Zdravko Pogačnik, ki je govoril o odpravi alkoholizma, o redu in disciplini in o drugih problemih.

Ob koncu občnega zbora so izvolili nov sindikalni odbor, delegate za letno skupščino sindikalne organizacije ter kandidate za nove člane konferen-ce sindikalne organizacije Železarnе.

Plinska in vodna energija

Še boljše sodelovanje z drugimi obrati

Za kratek razgovor o poteku in oceni občnega zbora PIV smo prosili člana IO Zdravka Pogačnika. Naši prošnji se je odzval in povedal naslednje:

Udeležba na njihovem občnem zboru je bila še enkrat večja kot lani, poročilo o delu sindikalne organizacije pa je podal predsednik tov. Drol. Omenjeni so bili strokovni tečaji, na katerih so dobili udeleženci potrebno znanje ter kvalifikacijo. Tudi o pomoči sindikalne organizacije članom, ki so jo potrebni, so govorili ter bili mnenja, da je športna in rekreacijska dejavnost navedovala. V razpravi so omenjali kadrovska vprašanja. Predvidevajo, da bo v prihodnjih dveh letih odšlo v pokoj 16 sodelavcev. Torej skrb za kadre ne bo odveč, ko pa je znano, da je za usposobitev strojnikov potrebnih več let. Vzporedno s tem je na občnem zboru bila poudarjena skrb za naprave, ki so že dotrajane. Hkrati z gradnjo novih velikih objektov bi morali skrbeti tudi za obnovo agregatov, ki so namenjeni za posluževanje proizvodnje. Seveda mora biti v naši Železarni stalno prisotna tudi skrb za zadostne količine goriva (mazut, butan, kisik, vodna energija itd.). Da bi v prihodnje bolje poslovali, je potrebno še boljše sodelovanje z drugimi delovnimi enotami. Zdravko Pogačnik je obrazložil oziroma posredoval nekaj podrobnosti o predvideni integraciji ter o načrtu nove organizacije podjetja, o kateri je na sobotni seji razpravljala tudi DSZ. Sprejet je bil sklep, naj sindikalna organizacija ostane še naprej v dosedanjih obliki, se pravi, naj bi sindikalni odbori tudi v prihodnje še obstajali v delovnih enotah. Razen omenjenega sklepa je bilo sprejetih še več drugih, med njimi tudi sklep, ki govori o nadaljnjem sodelovanju z obratovodstvom in samoupravnimi organi.

Martinarna

Življenjski standard bomo izboljšali vzporedno s kvalitetnim delom in večjo proizvodnjo

Na petkovem občnem zboru sindikalne organizacije martinarne je bilo prisotnih več kot 200 članov. O delu sindikalnega odbora pretekle mandatne dobe je poročal predsednik tov. Zgonc. V poročilu so bile najbolj poudarjene naslednje tri stvari: kvaliteta, proizvodnja ter vzporedno tudi nagrajevanje. V razpravi so bile omenjene težave, ki nastajajo zaradi nekaliteta ter nepravilno dostavljenega apna, površnega dela ponovičarjev in slabe kvalitete šamotne opeke. Med drugim je bilo rečeno, da se ne strinjajo s prekinitvami dela, kakršne so bile pred kratkim, saj so morali drugi prispevati več tudi za tiste, ki v tem času niso vsega naredili. Kar zadeva ostalo dejavnost, so bili še najbolj zadovoljni z udeleževanjem članov kolektiva na področju rekreacijske in športne dejavnosti ter z izleti.

Na občnem zboru je v razpravi sodeloval tudi predsednik IO sindikata Železarnе Srečko Mlinarič. Poudaril je, da se sindikalna organizacija močno prizadeva in skrbi, da bi izboljšali življenjski standard, to pa je seveda najtesneje povezano s kvaliteto dela in proizvodnjo.

Sindikalni odbor martinarne je na občni zbor povabil tudi upokojence. Tovarišem, ki so bili upokojeni v pretekli mandatni dobi, so izročili plakete ter se jim zahvalili za dolgoletno požrtvovalno sodelovanje.

Delovni predsednik občnega zbora Rade Simičkič, občni zbor pozitivno ocenjuje in meni, da je povsem uspel, tako zaradi samega obiska kakor tudi zaradi razprav, ki so bile kvalitetne in vsebinsko dovolj bogate. Na občnem zboru sklepov niso sprejeli, pač pa so naročili sindikalnemu odboru, da analizira potek občnega zbora in na tej osnovi sprejme ustrezne zaključke, ki bodo napotilo za akcijo.

— or

Delovni načrt za prihodnje leto sprejet

Plan za leto 1969 je precej obsežen. Plan skupne proizvodnje znaša 95.000 ton, plan blagovne proizvodnje pa 93 tiso tton. Ko je inž. Urbar tolmačil predlog plana za leto 1969, je poudaril, da bodo nastale težave, vendar pa si bodo prizadevali, da bi dosegli čim boljše rezultate. Zavedati se je treba, da je plan usklajen s potrebami tržišča. V razpravi so člani DS menili, da ni bojazni za izpolnitev načrta, če bodo imeli zadostno količino vložka in če bo sodelovanje iz vzdrževalci vzorno ter solidno. Izreden pomen pripisujejo tudi usposobitvi novih Blaw Knox škarij za razrez pločevine. Tov. Antunovič je še predlagal, da bi pločevino

Še so nepriznana delovna mesta za bonificirani delovni staž

V Železarnju z dne 19. julija 1968 sem bral članek o pridobitvi pokojnine na podlagi zavarovalne dobe, ki se šteje s povečanjem. Te spremembe in dopolnitve temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju in zakona o delovnih mestih so zlasti težko pričakovali tudi delavci v naši Železarni, ki delajo na

posebno težkih in zdravju škodljivih delovnih mestih. Veseli nas, da so zakonodajci spoznali in priznali, kako težak in trd kruh še mora služiti marsikateri naš človek v Železarni pod izredno težkimi delovnimi pogoji.

Kot nekdanji delavec v obratu valjarna 2400 na Javorniku sem delal na delovnem mestu pomočnika žarilca in žarilca pod zelo težkimi pogoji dela (vročina, plin, vlaga, preprih, prah itd.) zato menim, da bi se morala tudi ta delovna doba šteti v bonificiran staž. Zaradi posledic težkega dela sem bil tudi predčasno invalidsko upokojen. Preseñen sem nad tem, kako se je ocenjevalo delovno mesto, da na tem področju ni niti eno delovno mesto prišlo v poštev za priznanje delovne dobe s povečanjem. Kako je to mogoče, da so izpuščena ta delovna mesta, ki po trezni presoji sodijo v to kategorijo. Želim in upam, da se bo ta pomanjkljivost še popravila, ker o težini teh delovnih mest ni nobenih dvomov, ker so zato zbrani podatki na kadrovskem sektorju Železarne in v obratni ambulanti. Ne zanikam, da so se razmere in delovni pogoji po mojem odhodu v pokoj izboljšale, ne bi pa smeli pogojev, v kakršnih smo takrat delali in ki so bili tudi vzrok moje predčasne upokojitve, pozabiti.

Sodobna obrambna vzgoja ● Sodobna obrambna vzgoja ● Sodobna obrambna vzgoja ● Sodobna obrambna vzgoja ● Sodobna obrambna vzgoja

Živčni vojni strupi pri napadu na naseljena mesta

e) brž ko se pojavijo prvi znaki zastrupitve, je potrebna injekcija atropina. Tega je treba vbrizgati globoko v veliko mišico na stegnu ali na nadlakti. Popoln učinek atropina se pokaže po 8–10 minutah (hitrejši učinek dosežemo z drgnjenem mesta, kjer smo dali injekcijo). Če se pojavijo nadaljnji znaki zastrupitve, je treba vbrizgati 2–3 injekcije. Atropin se vbrizga v času ene do štirih minut, vsak kasnejši poseg je zaman. Atropinske doze (2 mg) so pakirane v polavtomatskih cevkah, ob pritisku na zgornjo vzmet se igla sama zarinje v kožo.

Pri injiciranju z atropinom je paziti, v kolikor ni opisanih znakov zastrupitve se injiciranje ne vrši, kajti ena injekcija uporabljena brez vzroka, prinese nezaželjene motnje v vidu.

Po vsem tem lahko zaključimo, da je izgube zaradi živčnih vojnih strupov mogoče omejiti na najmanjšo mero, če bomo dajali prvo pomoč na opisani način.

Če zastrupljenec preživi zastrupitev, potrebuje nekaj tednov, da si opomore, se pravi, da holinesteraza spet doseže normalno raven. Bolnik mora biti popolnoma pri miru, ker vsak napor mišic povečuje količino acetilholina.

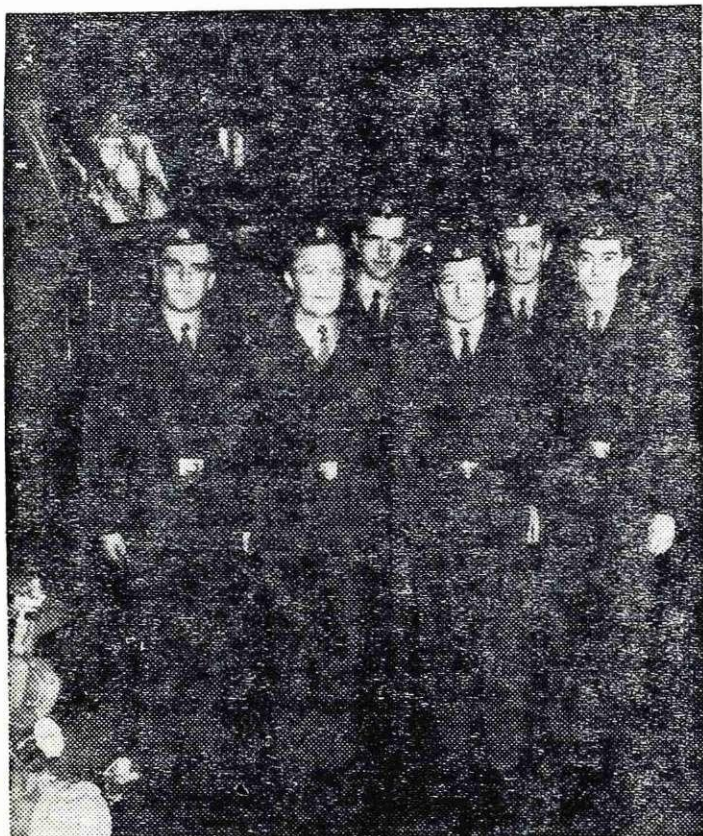
Iznajdba teh vojnih strupov ne bo zadnja beseda kemikov in smo že sedaj lahko prepričani, da bodo našli še mnogo bolj nevarne in strupene kot so živčni strupi.

Zato moramo biti vedno pripravljeni in dobro seznanjeni s problemi kemijske vojne. Samo hitra in pravilna uporaba zaščitnih sredstev more pomagati in rešiti življenje. Taka zaščitna sredstva so, in tudi bodo na razpolago v primeru izbruha kemijske vojne.

Ceprav ni mogoče točno odgovoriti na vprašanje, kakšen bi bil napad, lahko zanesljivo trdimo, da bi bil odvisen od sledečih faktorjev: — koncentracije, tipa urbanistične ureditve mesta, gostote prebivalstva ter sredstev za zaščito pred živčnimi vojnimi strupi. Po bombardiranju bi nastal plinski oblak, ki bi se gibal skladno s trenutnimi vremenskimi razmerami. S poskusi med drugo svetovno vojno so ugotovili, da stavbe (stanovanjske hiše) dobro varujejo pred klasičnimi vojnimi strupi, kar pa pri živčnih vojnih strupih ni slučaj. Niti nadstropja nad desetimi metri višine ne bi zagotavljala popolne zaščite, ker so ti prostori z vrsto in stalacij povezani z nižjimi zračnimi plastmi, ni pa gotovo, da bi se kdo pravočasno spomnil in izključil te naprave. Bivanje v nepopolno zaprtih hišah je nevarno tudi zaradi tako imenovanega kumulativnega učinka živčnih vojnih strupov.

Število žrtev na ulicah bo odvisno od časa napada. (Velika razlika med zgodnjimi jutranjimi ali poznimi večernimi urami odnosno časom, ko ljudje odhajajo in se vračajo z dela). Največ žrtev bi bilo na primarno zastrupljenem področju ter okrog 2 kilometra dalje v smeri vetra. Razen visokega števila smrtnih primerov bi pričakovati lažje in težje poškodbe.

(Nadaljevanje)

Na sliki odlikovani gasilci - krvodajalci s srebrno značko

Lojze Ude

Ob 50-letnici bojov za severno mejo

(nadaljevanje)

Tej vladi ni mogoče odreka-
ti neke pozitivnosti, toda prav
v reševanju zgodovinsko si-
tuacijsko poglavitnega vpra-
šanja tistih dni, v reševanju
vprašanja slovenskih severnih
mej, je bila to izredno slabo-
krvna vlada. Posebno pover-
jenik za narodno obrambo
dr. Lovro Pogačnik je bil ne-
kaj neverjetno klavnega.
Drugi tak izrazit obotavljavec
je bil poverjenik za prehra-
no dr. Ivan Tavčar. Sloven-
ska vlada se je zanašala na
to, da bodo Slovenci naspro-
ti Nemški Avstriji, — to je
bil do avstrijske mirovne
pogodbe 10. septembra 1919
njen uradni naziv — dosegli
vse, kar bodo zahtevali. Ni
znano, kdo vse je to vlado
prav v najbolj odločilnem
mesecu novembru potrjeval v
tem prepričanju. Ko sta se po-
več kakor enomesečnem biva-
nju v inozemstvu 2. decem-
bra 1918 vrnili v Jugoslavijo
tedanja vodilna slovenska po-
litika dr. Anton Korošec in
dr. Gregor Žerjav, sta istega
dne poročala o svojem delu
v Švici in Parizu na seji na-
rodne vlade v Ljubljani. Za-
dnevni sejni zapisnik (DAS)
pravi: »Ob 5. uri 55 minut
(popoldan seveda) je prišel

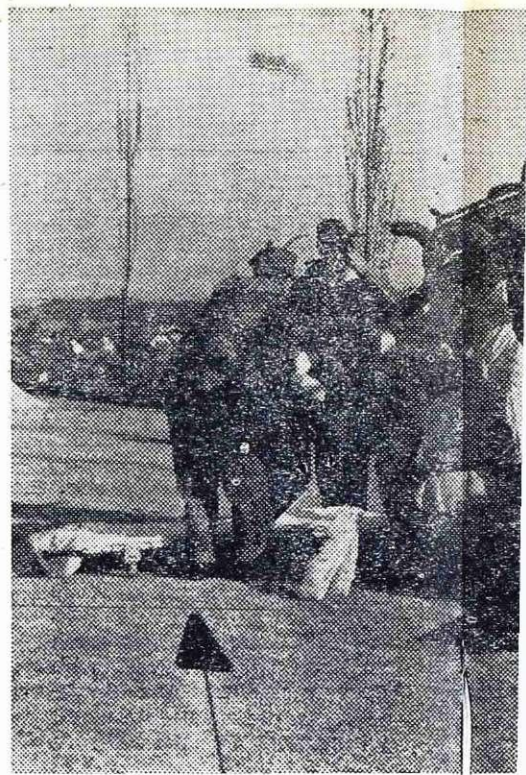
v posvetovalnico dr. Korošec
z dr. Žerjavom. V dvehurnem
razgovoru je podal zaupno
poročilo o svojem bivanju v
Zenevi in Parizu. (Ta sejni
zapisnik je ohranjen, a brez
zapisnika Koroščevega poro-
čila). Sejni zapisnik pravi
med drugim samo še: »O vse-
binah razgovora se je izdal
slednji komuniké... Dr. Ko-
rošec je podal splošno sliko
o mišljenju, ki vlada med
antantnimi državami o prob-
lemu naše severne in zapadne
meje. Naš položaj glede se-
verne meje, je kar najugod-
nejši in je popolna izpolnitev
naših narodnih zahtev zago-
tovljena. Ta komuniké je
nato izšel tudi v dnevnih li-
stih. Kako se je narodna vla-
da na ta zagotovila zanašala,
je razvidno iz govora, ki ga
je član narodne oz. deželne
vlade za Slovenijo, poverje-
nik za pravosodje dr. Vladi-
mir Ravnikar, imel na shodu
JDS v Ljubljani, 10. junija
1919. Rekel je med drugim:
»Iz Pariza je prispel glas, da
je naša Koroška v nevarno-
sti. To nas je osupnilo, za-
kaj živeli smo do zadnjega
časa v zavesti, da nam je
naša severna meja gotova, da
nasproti Nemcem premagan-
cem ne bo ozirov, ter da si
tu lahko vzamemo vse, kar

nam je bilo v preteklosti s
silo ali goljufijo ugrabljeno.
Dobro se še spominjate, da
sta nam prva delegata v tu-
jini, dr. Korošec in dr. Žer-
jav, na povratku poročala, da
imamo na severu proste roke,
ter da bode tu naše, kolikor
pač moremo prebaviti. Tako
dr. Ravnikar še junija 1919.
Vlada, ki se je zanašala na
taka zagotovila, ni mogla ime-
ti resnejšega razumevanja za
organizacijo slovenske voj-
ske, ki bi zasedla sporna
ozemlja na severni meji. Na-
rodne straže oz. »občinske
narodne odbrane«, kakor so
se najprvo imenovali, usta-
novljene na poziv osrednjega
odbora za narodno odbrano
v Ljubljani konec oktobra
1918 (Slovenec 31. okt. 1918),
niso bile nikakoli vojska. Bili
so krajevno vezani, krajevno
zanimirani policijski po-
možni oddelki za varstvo
pred izgredi iz italijanske
fronte se umikajočega avstro-
ogrškega vojaštva. Slovenija
pa je tedaj potrebovala voj-
sko, vojaštvo, ki ga lahko
poslješ, kjerkoli ga potrebu-
ješ, tedaj predvsem za zase-
danje spornega ozemlja na
severni meji, na Koroškem,
v štajerskem Podravju, v
Prekmurju. Prvi oddelki slo-
venske prostovoljske vojske

pa so na Gorenjskem izšli iz
narodnih straž: v gornjesav-
ski dolini, na Jesenicah, v
Trzinu, v Kranju.

Narodna vlada v Ljubljani
je bila dolžna organizirati
slovensko vojsko za osvobo-
ditev severnih delov Slovenije
in se spoprijeli z vsemi te-
žavami te organizacije, tudi
s težavo zelo splošne vojne
naveličnosti, protivojnega
in protivojaskega razpolože-
nja, ki ga je prineslo sloven-
sko ljudstvo še iz Avstro-Ogr-
ske. Z ustrežno, vztrajno, na-
čelno jasno in psihološko
poglobljeno propagando bi
bilo mogoče to težavo pre-
magati, kajti tudi osvobodit-
ev izpod nemškega gospod-
stva je bila slovenskemu
ljudstvu velika stvar. Narod-
na vlada v Ljubljani pa tega
ni storila.

Bila pa je tudi še srbska
vlada. Srbska vlada je 7. de-
cembra 1914 prišla pred srb-
sko narodno skupščino z iz-
javo, v kateri med drugim
pravi: »Kraljevska vlada ima
za svojo poglavitno in v teh
usodnih trenutkih edino na-
logo, da zagotovi uspešen ko-
nec te velike vojne, ki je v
trenutkih, ko se je začela,
postala obenem vojna za os-
voboditev in zedinjenje vseh
naših neosvobojenih bratov
Srbov, Hrvatov in Slovencev«
(Sišić, Dokumenti stran 10).
Z udeležbo svoje redne, so-
lunske vojske, bi dala srb-
ska vlada, oz. vrhovna ko-
manda srbske vojske boju
za naše severne meje antantni

Pri vajah delavske baterije Železarne sodeluje
sodelavci

značaj, prav to, česar sloven-
ska jugoslovanska vojska ni
imela oz. kolikor se je kot
antantna vojska sama ozna-
čevala, ji tega značaja Nemci
ali Madžari niso priznali. Tak
značaj so bili Nemci in Mad-
žari pripravljeno priznati le
srbski redni vojski.

V Ljubljani je bil sicer no-
vembra 1918 iz Srbov, bivših
avstrijskih ujetnikov, sestav-

ljen 26. pešp
vojaki, utru
življenju v
naveličani,
so jih solun
ni kot nek
torej nekak
s tem imen
nazivali. Nji
dant podp
švabi je
prošnjo na

Klavdij Mlekuž

Severna stena Grandes Jorasses — Walkerjev steber

(nadalj. in konec)

Tretji dan — 29. 7. 1968
Veter neprestano piha. Bi-
vak-vreča plapolata kot zastava
v vetru. Težko pričakujemo
dneva, ki se že zgodaj pri-
čne na tej višini, okoli 4000
metrov. Okoli štirih se pri-
čne daniti. Razločno vidimo
snežne plasti na grebenu
Point Wymperja, ki je sosed-
nji vrh Point Walkerja. Oba
spadata v rajdo šestih vrhov
Grandes Jorasses.

Vrh torej ni več daleč. Ju-
tro je neprimerno bolj mrzlo
kot po prvem bivanju. Težko
se je odločiti za odhod, kaj-
ti v slonovi nogi je udobnej-
še, kot pa plezati po razu,
izpostavljenem močnemu ve-
tru. Dolgo, dolgo časa se pri-
pravljamo, preden zapusti-
mo naš zadnji bivač v tej
ogromni granitni steni. Za-
čnemo ob sedmih. Stena tu
pod vrhom nekoliko popusti.
Težave so tretje, mestoma če-
rtne stopnje. Plezati mora-
mo brez rokavic, le na sto-
jiščih jih spet nataknemo. V
prste nas neusmiljeno zebe.

Japonci so dobrih sto me-
trov nad nami in tudi že ple-
zajo. Prvi je menda že na
vrhu. To nam da novega elan-
a in volje. Urtujenost izgi-
ne. Tempo vzpona se proti
vrhu še stopnjuje. Samo en
cilj je pred nami: v h! Ja-

nez zavpije: konec vrvi in
tudi jaz stojim na koncu ska-
le, naprej je le še snežna
opast. Zadnjih pet metrov
prepustim Janezu. Vrv izgine
čez rob, nato se dolgo ne
premakne.

Japonci objemajo Janeza
in ga trepljajo po ramah, ta-
ko da ne more niti potegniti
vrvi. Končno se vrv prema-
kne in že stojim na vrhu.
Nad nami je samo še modro
nebo. Zvone in Janko sta tu-
di tu. Točno ob devetih vsi
štirje stojimo na vrhu Point
Walkerja, 4208 m visoko. Ve-
seli kar žarimo od sreče in
zadovoljstva. Notranja nape-
tost popusti, vse mečemo s
sebe v sneg. Težko je opisati
višek sreče in zadovoljstva
na vrhu take stene kot je
Grandes Jorasses.

Dolgo let sem čakal na ta
trenutek, da stopim na vrh
Walkerja. Toda sedaj mi je
kar malo žal, da je to že za
menoj in ne bom več koval
načrtov. Pogled mi uhaja da-
leč tja k ogromni piramidi
Matterhorna. Tudi tega se bo
treba enkrat lotiti s severne
strani. Še in še se porajajo
želje tu na vrhu, ob pogledu
na kraljestvo gora, ki vse-
povsod naokoli s svojimi vr-
hovi prebadajo nebo. Clove-
ške želje so nenasitne, vedno
si želi več in novih doživetij.

Toda ture tu še ni konec.
Treba se je vrniti v dolino.
Južno pobočje Grandes Jo-
rasses je nekoliko bolj po-
ložno, toda sestop ni niti ma-
lo enostaven. Vsaj tako ga
poznam iz zapiskov naših
predhodnikov.

Japonci kmalu zapustijo
vrh in prično sestopati po
strmem snežnem žlebu, na
veliki snežni plato, kakih 300
m pod vrhom. Mi štirje ča-
kamo prijatelje. Matica in
Tineta, ki nekoliko pozneje
stopita na vrh. Vsi skupaj
smo srečni in zadovoljni in
uživamo v čudovitem razgle-
du, ki nam ga nudi lep polet-
ni dan.

Nekaj minut po deseti za-
pustimo vrh in pričnemo se-
stopati po snežni strmini.
Kmalu smo spet skupaj z Ja-
ponci na snežnem platuju.
Tu se sprostimo na toplem
soncu ter kuhamo čudovito
tekočino, ki nam tekne še in
še. Vzpon nam je pobral iz
telesa precej tekočine v treh
dneh, treba jo je pač nado-
knaditi. Dolgo kuhamo in je-
mo preostalo hrano, preden
smo pripravljeni za sestop.

Skozi meglene koprane, ki
se vlačijo po pobočju, sonce
neusmiljeno pripeka in sle-
pi. Treba je natakniti očala,
toda jaz jih nimam, izgubil
sem jih v steni. Zelo je ne-

varno hoditi brez očal na ta-
ki višini ob močnem soncu.
Povprašam Japonce, če imajo
kakšne v rezervi. Nimajo
jih. Toda glej, kmalu se ne-
ko izmed njih domisli in mi
prinese dve celuloidni rume-
ni ploščici. S končkom vrvi-
ce in pomočjo noža si izde-
lam očala, ki sicer še poja-
čajo svetlobo. Kljub temu je
bolje, ker ne dovolijo ultra-
violetnim žarkom direktnega
pristopa k očem. Torej snež-
ne slepote ne bo, čeprav sem
že računal nanjo.

Ob enih smo pripravljeni
za odhod. Prečimo strmo po-
bočje po razmehčanem sne-
gu, ki se včasih udre prek
kolen. Prečenje pod visečimi
ledeniskimi seraki, je v tem
popoldanskem času zelo ne-
varno. Imamo pač srečo, tu-
di tu gre brez nezgod. Od-
dahnem se, ko spet stojimo
na trdni skali grebena, ki deli
na južni strani Jorassesov le-
denik na dva dela. Hitro se-
stopamo po grebenu nav-
zdol. Spodaj je ledenik pre-
cej razbit, toda položen. Mi-
mo zavetišča Jorasses sesto-
pamo po poti v dolino Ferret.
Ob šestih stopimo na asfal-
tna tla ceste, v pravilnem
naselju torinskih in milan-
skih mogotcev v tej dolini.
Pot nas vodi proti vasi En-
treys, kjer je postaja mount-
blanške žičnice.

Ker se prične mračiti, si
poiščemo primeren prostor
ob vodi. Kuhamo zadnje
ostanke hrane. Ta bivač pod
milim nebom je pravo udob-
je proti bivaku v steni. Tu

se vsaj lahko steguješ po mi-
li volji.

Zjutraj nas prebudi rahel
dež. Vreme se je spet pokva-
rilo. Nikjer ni več videti vr-
hov. Vsi so zaviti v težke,
svinčene oblake. Na hitro
pospravimo tabor ter odide-
mo pod mountblanški pre-
dvor. Toda tu nastopijo kom-
plikacije. Ker s seboj nima-
mo potnih listov, nas Fran-
cozi ne pustijo skozi predor
nazaj v Chamonix. Mislili
smo, da je največji problem
preplezati Grandes Jorasses,
sedaj pa ugotovimo, da je
večji problem tu vrnitev na-
zaj v Francijo. Matic se po
dolgem pregovarjanju s še-
fom francoske carine le po-
godi, da gre lahko skozi pre-
dvor v Chamonix in nato še
na Mountenvers v naše šoto-
re po potne liste. Nas ostale
pa kot kavcijo obdržijo na
carini. Ure čakanja se vleče-
jo, preden ob treh popoldne
pride Matic nazaj. Sedaj se
nihče več ne zmeni za nas.
Lahko gremo v Chamonix.
Postavimo se pred vhod v
predor in stopamo. Čez dob-
bre pol ure smo v Chamo-
nixu, kjer nas pozdravi mo-
čan naliv dežja. Zadovoljstvo
je sedaj še večje. Kaj bi bi-
lo, če bi nas slabo vreme
ujelo v steni? Na višini ob
takem vremenu namreč sne-
ži.

Ob trdi temi in do kože
premočeni pridemo v naš ta-
bor na Mountenversu, po
dveh urah hoje v breg. Tu
še se odvržemo težke nahrbt-

like, ki so
lili v rami

Naslednje
dežuje, na
sneži. Doku-
cu, treba b

Avtor sest

Anda, ki ni samo javka, marveč je Andreju tudi kakor žena, je zaradi tega že vse te dni iz dneva v dan bolj zaskrbljena, kakor da se je Andreju v inozemstvu pripetila nesreča ali pa so ga aretirali, bodisi v Avstriji, bodisi na Češkem, kjer so ga nekoč že imeli zaprtega v Pardubicah in potem na Pankracu.

»Vse je mogoče,« skrbi dolga Andrejeva odsotnost tudi Vrega, po drugi strani pa se njegovega prihoda boji, ker pri ponovni organizaciji kurirske službe še ni storil vsega, kar je nameraval. »Kakih deset takih fantov, kakršen je Tine, bi moral vzgojiti, preizkusiti in prekaliti,« si že ves čas, odkar so ga prignali iz konfinacije nazaj v sivo mesto, želi, obenem pa se zaveda, da je za vzgojo, pridobitev zavesti in neuklonljive trdnosti pred razrednim sovražnikom potreben čas.

In mimo tega še vedno šibka revirska organizacija ne sme postati samo nekakšna skupina kurirjev, ki bodo odhajali po ilegalni tisk čez mejo in nazaj, vodili ogrožene člane v inozemstvo ali jim pomagali pri tajnih prihodih v domovino, marveč je tu še delavstvo, malodušno od krize in delavskih neuspehov v boju za svoje pravice minulega povojnega desetletja; delavstvo, ki ga je treba pridobiti in iztrgati vplivom krščanskih in nacionalnih so-

SIVO MESTO

cialcev, pa tudi Marejevemu vsemogočnemu demagoškemu vplivu in desničarskim glavam v rdeči strokovni organizaciji, v kateri so komunisti v minulih letih izgubili svoj stari vpliv prvih dveh povojnih let, tako da so s svojim vplivom na članstvo strokovnih organizacij v vedno večji manjšini, zakaj boj proti Marejevemu vplivu je težak, ker je Marej spreten in dober govornik, pa tudi spreten dvoličnej, ki ga prepozna samo tisti, ki ga pozna do dna.

»Marej?«

Da, Marej!

Ze nešteto krat je Vreg, ki je poznal Mareja do dna, razmišljal o tem človeku in se čutil, kako je mogoče, da ga delavci še vedno ne spregledajo in mu ne pokažejo hrbta.

Je čas delavce res že tako globoko upognil pred krivico, da ji ne upajo pogledati naravnost v obraz in se z njo spoprijeti.

»Delavstvo je že pred leti postalo vse preveč plevelno in celo brezbržno do organiziranega boja,« ugotavlja, saj je pred nekaj leti od delavstva v tovarnah industrijske družbe bilo strokovno organiziranega komaj nekaj nad polovico.

Pred krizo je v vseh treh strokovnih organizacijah število članstva iz meseca v mesec nenehno upadalo.

Sele kriza je vrnila strokovnim organizacijam staro številčno moč in jo celo povečala.

Toda ta moč ni odraz povečane borbenosti, marveč je odraz povečanega strahu pred brezposelnostjo in upanje, da jih bodo organizacije obvarovale pred vedno številnejšimi odpusti iz tovarne.

»Številčnost je varljiva, Motil bi se, kdor bi mislil, da je to moč organizirane delavske zavesti.«

Vreg se vsega tega dobro zaveda. Sram ga je pomisliti, kako nizko je padla v minulih osmih letih delavska zavest in razredna solidarnost. Se danes zardeva, kadar razmišlja o času stavke trboveljskih rudarjev in njihovi prošnji, da bi jih delavstvo železarskega revirja podprlo s protestno solidarnostno stavko, pa so zaman čakali. Med delavstvom v sivem mestu so se našli delavci, ki so pljunili na solidarnost in izjavili, da bi stopili v solidarnostno stavko samo tedaj, če jim bodo strokovne organizacije priskrbele in izplačale stavkovno podporo, višjo od mezd, ki jih jim je za osemurno delo izplačevala industrijska družba.

»Da, celo taki so bili. In ni jih bilo malo!«

In ker organizacije, pravzaprav samo takratna strokovna organizacija Neodvisne delavske stranke,

ki so jo tisto leto osnovali komunisti in ki je bila že naslednje leto razpuščena, in ki je pozivala na solidarnostno stavko, tega ni zmogla, solidarnostne stavke, ki naj bi podprla boj zasavskih rudarjev, ni bilo.

»To je sramota. Madež, ki bo ostal v zgodovini našega delavstva,« misli Vreg na delavstvo v sivem mestu. »Kakor da je razredna solidarnost roba, s katero se lahko kupčuje in za katero se lahko baranta. Črna bodočnost, še bolj črna, kakor je sedanjost, bi imelo delavstvo ob taki kupljivi solidarnosti.«

Toda, ali je samo delavstvo krivo, če so se med njim tako zelo razmnožili mešetarji z delavsko solidarnostjo, kupljivi ljudje, ki bi podprli boj delavskega razreda samo tedaj, če bi jim delavska organizacija za solidarnost plačala več, kakor jim plačuje za njihovo delo kapitalist.

Ne! Krivi so tudi voditelji strokovnih organizacij. Marej in drugi oportunisti.

»Pa tudi mi... Da, tudi mi,« si mora Vreg priznati.

Ilegalna krajevna organizacija se je vse preveč ukvarjala s seboj in skrbela, da bi je ne odkrili. Vse preveč je skrbela samo za notranje organizacijsko, mnogokrat brezplodno diskusijsko delo, skrbela za nemoten potek in opravljanje kurirske službe, s katero se je kot obmejna strankina organizacija, razumljivo, morala ukvarjati, vse premalo pa se je posvečala delavskemu mezdnemu boju in drugim domačim delavskim težavam. Nič čudnega, če so se potem med delavstvom zakoreninili marejevci in si zagotovili vodilni vpliv, ki bi si ga morala zagotoviti ilegalna organizacija, če hoče biti delavska avantgarda, za katero se ima in za katero je poklicana.

O tem je Vreg že v letu svoje konfinacije mnogo razmišljal in prišel do zaključka, da bi ilegalna organizacija ne smela biti organizacija v strankarskem pomenu besede in se strankarsko uveljavljati v smislu strankarskega boja meščanskih strank, marveč bi morala postati združevalnica in organizatorica akcijske enotnosti vsega delavstva ne glede na trenutno delavčev organiziranost, strankarsko in svetovnonazorsko pripadnost.

»Stranka vendar nije boj za osvoboditev delavskega razreda in s tem tudi za osvoboditev tistih, razredno še neosveščenih pripadnikov, ki jih še vedno držijo v svojih sponah meščanske stranke.«

Tudi te bo treba povabiti in jih združiti v akcijsko enotnost.

Akcijska enotnost je osnova uspešnega delavskega boja, obenem pa najboljšo izkustveno izobraževalno sredstvo proti silam in strankam, ki politično še izrabljajo delavstvo za svoj strankarski boj in za ohranitev oblasti izkoriščevalskega razreda.

Te svoje misli je že zadnjič zaupal mladim ljubljanskim sodrugom in nalezel pri njih na popolno soglasje.

»Akcijska enotnost delavstva in vseh delovnih ljudskih slojev je bila in je njihov program in prva etapa v boju za dosego in uresničevanje revolucije.«

Tako so rekli.

Misliti, da boš dosegel in uresničil revolucijo samo z bojem delavske avantgarde, je domišljavost ali pa pustolovščina, ki se lahko prav avantgardi krvavo in uničujoče maščuje.

»Sicer pa smo pred dobrim letom to na lastni koži občutili,« misli Vreg na poziv Centralnega odbora k oboroženim vstajam proti monarhofašistični diktaturi, ki jo je Živković s svojo policijo in žandarji že v Vali zatrl. »Samo žrtve smo imeli, izgubili celo vrsto najbolj predanih in sposobnih sodrugov, cela vrsta pa jih še gine, obsojena na dolgaletne težke kazni po krvavih ječah naše mile domovine.«

Na Vregov obraz se za trenutek začrta pikra grenkoba, ker ve, da centralni odbor stranke svoje napake še vedno ne prizna in da bo potrebno še precej časa, da jo bo priznal, če jo sploh bo in če ga ne bo treba prisiliti in ljudi v centralnem odboru zamenjati z drugimi, s takimi, ki znajo bolje presojati položaj in razpoloženje z diktaturo in krizo ustrašovanega ljudstva v domovini.

Tudi v kritiki centralnega odbora je Vreg trdno na strani mladih ljubljanskih sodrugov, ki so usodo gibanja v Sloveniji vzeli v svoje roke na lastno pest in ki po pravici terjajo, da jim pri tem pomaga tudi centralni odbor v tujini.

Zahvala učencev in učiteljskega zbora osnovne šole iz Podbrda

Osnovna šola Simon Kos iz Podbrda se je zahvalila vodstvu železarne, ker je učencem osmega razreda omogočila ogled železarne, obenem pa so se zahvalili tudi obema vodičema. Učenci so po vrnitvi z Jesenic pisali tudi šolsko nalogo s temo o železarni in eno od njih objavljamo tudi v našem glasilu.

ŽELEZARNA JESENICE

Železarstvo se je v Sloveniji začelo že zelo zgodaj razvijati. Še danes so ohranjeni stari, primitivni plavži, ki nam pričajo o zgodovini železarstva pri nas. Namesto starih naprav za pridobivanje železa stoji danes na Jesenicah velika tovarna.

Ker smo se pri kemiji učili o železu, smo si ogledali tovarno, da bi spoznali vsaj delček življenja v železarni. Vodič nas je peljal mimo velikih kupov starega železa. Kmalu pa smo se ustavili pri kavperjih. To je sistem cevi, v katerih iz plavžnih plinov pridobivajo topel zrak, katerega vpihajo v plavž.

V posebni sobi, imenovani merilna postaja, imajo merila, iz katerih vidimo, koliko železove rude in koksa, koliko zraka je v plavžu itd.

Odšli smo naprej, k vetrilom, pripravam, ki dovajajo kavperjem zrak. Vodič nam je razlagal, kakšne nevarnosti bi lahko nastale, če bi vetrila odpovedala.

In končno smo pred seboj zagledali plavž. Ravno takrat je bil prebod. Žareče, tekoče železo je priteklo iz plavža in odtekalo v posebno posodo. Čudovit pogled na vroče železo, ki se je kakor ognjena kača odtekalo pred nami. S kakšno previdnostjo morajo delavci delati tu pri plavžih. Vodič nas je odpeljal naprej, v martinarno, najbolj nevaren obrat v železarni. Tam so Siemens-Martinove peči, v katerih pridobivamo jeklo.

Nato smo odšli k električnim pečem, kjer se pridobiva jeklo s pomočjo električnega toka. Vodič nam je razložil potek dela. Prišli smo v predelovalne obrate, v žeb-ljarno in žičarno. Veliko žeb-ljev izvozijo v Ameriko. V žičarni pa smo videli žico vseh vrst. Končali smo z ogledom v železarni. Toda čakal nas je še muzej.

Muzej stoji sredi starih hiš, kjer so nekoč stanovali železarji. Zraven stoji stara cerkev iz 17. stoletja.

Videli smo, kako se je razvijalo železarstvo pri nas. Koliko so pretrpeli naši predniki, da so si s pridobivanjem železa prislužili vsakdanji kruh. Železo je bilo njihov kruh, zelo grenak kruh.

Minuli so tisti časi. Zrasla je nova tovarna, v njej si služijo svoj kruh ljudje z Jesenic in okolice. Še sedaj je to delo nevarno, marsikatero žrtev je že zahtevalo. Toda brez dela ni jela. Zato pa je težko prislužen kruh še mnogo boljši, kot pa tisti, ki si ga prislužijo na lahek način.

Marija Dakskobler
8. razred Osnovna
šola Simon Kos
Podbrdo

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru obrata žeb-ljarne se prav lepo zahvaljujem za prejeti denar, ki mi je bil res zelo dobrodošel.

Malči Klinar
upokojenka

**Dopisujte
v Železarja**

Ob dnevu jugoslovanske ljudske armade

Ob čestitki za 27. leto rojstva naše socialistične armade je DSŽ na seji, 14. t. m. sprejel sklep, da se mora tudi naš delovni kolektiv vključiti v priprave za aktivni odpor in pri tem upoštevati vse raznovrstne možnosti samoorganiziranja proizvajalcev. Direktor mag. inž. Kunc je v svojem izjavljanju poudaril, da je naš socialistični družbeni sistem rezultat vseljidske revolucije in nacionalnega odpora, v katerem so se narodi Jugoslavije v letih 1941 — 1945 in v povojni preobrazbi bojevali za svojo nacionalno in socialno svobodo.

Ta vzor prizadevanja vseh narodov bo tudi v bodoče osnovni izvor moči naše revolucije, napredka in uspehov. Zato mora biti eden od temeljev naše obrambe tudi čvrsta odločitev, izražena v enotnem mnenju — od Triglava do Djevdjelije — zavestno prizadevanje vsega ljudstva, da branimo naš socialistični dom proti vsakemu agresorju. Temu spoznanju mora biti podrejena celotna naša vojaška doktrina, taktika, oborožitev, praktično vsa naša prizadevanja.

Jugoslovanska armada je vključena v tako koncepcijo naše narodne obrambe. Mora biti in je prisotna povsod. Tudi pri nas, v naši železarni nam izredno uspešno, strokovno in operativno daje pomoč, da bodo naše narodne obrambne priprave čim bolj uspešne in naša udarna moč bolj izrazita.

DSŽ je soglasno sprejel predlog direktorja, da se za naslednje leto odobri v obrambne namene čez 140.000 N din. Prav je tako, saj morajo sile naše revolucije in našega družbenega sistema počivati ravno na naši ljudski in vsenarodni obrambi. Samo na tako visoki družbeni in socialistični zavesti lahko sloni in tudi mora sloneti naša suverenost in neodvisnost, a hkrati pripravljenost, da branimo našo socialistično stvarnost.

Vsi skupaj in vsak zase — vsak zase in vsi skupaj — to je geslo, ki je preživelo tako sijajno preizkušnjo med narodnoosvobodilnim bojem in ki bi, če bi bilo potrebno, ponovno z uspehom prestalo svojo ognjeno preizkušnjo tudi danes. To geslo pa mora dobiti mesto v naših obrambnih pripravah.

Menim, da je delovni kolektiv železarne že marsikaj naredil v teh pogledih. Rezultati teh naporov so vidni v borbeni pripravljenosti naše delavske baterije za protizračno obrambo in civilni zaščiti, ki so eden od temeljev naše obrambe. Narediti pa moramo še več in se učiti ter razvijati najrazličnejše načine upora, hkrati pa poglobljati to zavest pri vseh patriotih, pri vseh naših sodelavcih.

Ob 27-letnici ustanovitve naše armade naj bo naša čestitka kot neposredna naloga, da tudi samoupravljalci moramo postati strokovno, materialno in operativno jedro naše obrambe.

Roman Stana

Ob dnevu JLA čestitamo vsem pripadnikom JLA v občini in v domovini.

Prireditve ob dnevu JLA

NA JESENICAH

V počastitev dneva JLA bo v jeseniški občini več prireditev. V petek popoldne ob 18. uri bodo v zgornjih prostorih Kazine podelili najprej spominske značke udeležencem vsakoletnega spominskega pohoda na Stol.

Ob 19. uri zvečer pa bo osrednja proslava v dvorani Čufarjevega gledališča. Program bodo izvajali gojenci glasbene šole, člani TVD Partizan Jesenice in dijaki jeseniške gimnazije. Trem dijakom gimnazije Jesenice bodo za najboljše proste spise na temo o JLA podelili nagrade. Krajevna organizacija rezervnih oficirjev in podoficirjev bo ob tej priložnosti nagradila tri svoje najboljše strelce v streljanju z vojaško puško. Na slavnostni akademiji bo predsednik skupščine občine Jesenice podelil rezervnim oficirjem in podoficirjem odlikovanja, s katerimi jih je odlikoval predsednik Tito.

V soboto, 21. decembra, ob 19. uri zvečer bo v dvorani TVD Partizan tradicionalna akademija, na kateri bodo sodelovali oddelki TVD Partizan in pevski zbor srednjih šol pod vodstvom prof. Janka Pribošiča.

V nedeljo, 22. decembra ob 18. uri zvečer bo v počastitev dneva JLA koncert pevskih zborov v dvorani TVD Partizan Jesenice. Program bodo izvajali pevci jeseniškega ženskega, moškega in mešanega pevskega zbora pod vodstvom prof. Milka Škoberneta ter mladinski zbor srednjih šol Jesenic pod vodstvom prof. Janka Pribošiča. Nastopilo bo prek 150 pevcev in pevk.

NA JAVORNIKU

V soboto, 21. decembra bo v dvorani osnovne šole na Koroški Beli slavnostna akademija. Program bodo izvajali učenci osnovne šole Koroška Bela ter pionirski pevski zbor DPD Svoboda pod vodstvom Lojzeta Vengarja.

V nedeljo, 22. decembra pa je ob 9. uri dopoldan predviden odhod iz Trebeža v Javorniške rove na obisk h graničarjem v karavlo JLA. Ob tej priložnosti bodo učenci osnovne šole izvedli tekmovanje v streljanju in šahu z graničarji.

— or

Niti zahvalil se ji ni

Star pregovor pravi, da je poštenost zlata vredna, vendar zanjo ne najdemo vedno hvaležnosti. Takih misli je bilo nedavno dekle, ki je na železniški postaji stopilo na vlak proti Ljubljani. Pred njo je šel v vagon moški srednjih let, lepo napravljen in po vsem videzu »boljši« človek. Ni opazil, da mu je iz zadnjega hlačenega žepa izpadla listnica in stopal je dalje po vagonu ter iskal primeren prostor. Dekle je listnico pobralo in hitelo za možakom, ter mu jo izročilo. Človek bi pričakoval, da se bo možak dekletu vsaj zahvalil, če že drugega ne, a tudi tega ni storil. Hladnokrvno je listnico vzel in jo spravil v prsni žep, ne da bi rekel vsaj hvala lepa. Odšel je dalje po vagonu in še zmenil se ni za dekle, katero je začudeno gledalo za njim. Tudi drugi potniki, ki so to opazovali, niso mogli razumeti take brezbriznosti. Zamišljeno je dekle zmajalo z glavo in si pač mislilo svoje o takem človeku, ki se morda na zunaj ponaša z dostojanstvom, nima pa najmanjšega čuta hvaležnosti!

sš

Nove trgovine na Jesenicah

Ko bodo te dni odprli še novo trgovino Standard konfekcije, bo nova trgovsko-poslovna stavba poleg gimnazije v celoti izročene svojemu namenu. Že v soboto, 7. decembra je podjetje Kovinotehna, DE Universal Jesenice, imela otvoritev novih poslovnih prostorov v I. nadstropju in pa moderne prodajalne, imenovane »Fužinar.« Zaradi nekaterih zakasnitev pri opremljanju pa je bila prodajalna za potrošnike odprta šele ta ponedeljek, 16. decembra. Prodajalna s 420 m² prodajnega prostora je zares sodobno urejena na sistemu samoizbire. Po notranji opremljenosti in načinu ponudbe prodajnih predmetov je bil narejen korak naprej in zato je prav gotovo edinstvena ne samo na Jesenicah, temveč tudi v Sloveniji. Izbi- ra je zares vsestranska — kuhinjska posoda, gospodinjske aparate, štedilnike in peči, televizijske in radijske aparate, steklo in porcelan, vseh vrst orodja, elektro in vodo- instalacijski material ter drobno kovinsko galanterijo. Delovna enota Univerzal se na osnovi boljših odnosov v zadnjih letih zelo razvija, kar daje vsekakor lepo perspektivo. V letošnjem letu bo ta delovna enota imela okoli 45 milijonov prometa, medtem ko naj bi se ta v nekaj letih dvignil na okroglo 100 milijonov. Da bi uspešneje opravljali grosistično dejavnost prodaje železnih predmetov, predvsem proizvodov Železarne, gradijo na Plavžu tudi nove zaprte skladiščne prostore.

V ponedeljek, 16. decembra pa je trgovsko podjetje Zar-

ja odprlo prodajalno »Dom oprema«, skladišče in upravne prostore. Že ime pove, da bo kupec lahko v pritličju in I. nadstropju nove prodajalne kupil vse, kar bo rabil za opremo stanovanja. Trgovsko podjetje Zarja doslej ni imelo možnosti razstaviti pohištvo in drugo večjo opremo. Sedaj imajo možnost pokazati vse to, kupec ima celo vtis prevelike natrpanosti. V novi prodajalni Jeseničani in drugi lahko vidijo in kupijo kuhinjsko pohištvo, spalnice, črneve sobe, bogate sedežne garniture, drobno stanovanjsko opremo, razne gospodinjske stroje in pripomočke, televizorje in radio aparate, tekstil, keramiko, lestenice in še marsikaj. Zaradi nove prodajalne so ukiniteli prodajo pohištva v Sladišni ulici, dosedanjitrgovini Oprema poleg banke pa so dali drug namen. Z novimi prostori je trgovsko podjetje Zarja skoraj podvojilo poslovne prostore, saj imajo sedaj 2.420 m² prodajnega in 1.335 m² skladiščnega prostora. Predvidoma bodo letos prvič dosegli 30 milijonov N din prometa. V podjetju bodo junija prihodnjega leta praznovali 15-letnico obstoja. 137 članski kolektiv se zaveda, da bo zaradi vse večje konkurence v prihodnje treba še bolj prisluhniti potrebam potrošnikov. V novo stavbo se je vselila tudi mednarodna špedicija Interevropa, prejšnji petek pa je živilski kombinat ZITO Ljubljana — DE Gorenjska, odprl novo slašči- čarno in prodajalno kruha. Lokal je sicer lepo urejen, postrežejo vam z marsičem, za zabavo je celo glasbena

skrinjica, toda oblaki cigaret- nega dima, ki se vale po prostoru in pa kruh ter pecivo, to vsekakor ne spada skupaj, niti ni higiensko.

Z novo trgovsko-poslovno zgradbo smo na Jesenicah dali nov prispevek k ureditvi ožjega potrošniškega oziroma preskrbovalnega središča. In če bodo še v novi prodajalni Standard konfekcije prodajali res vse tiste izdelke, ki jih imamo priliko videti v reklamnih oddajah na televizij- sih ekranih, potem bomo lah- zadovoljni.

T. L.

Na ŽIC letos nad sto krvodajalcev

Letošnja akcija krvodajalstva je na strokovnih šolah ŽIC izredno uspela. Potem ko se je odzvala polovica predavateljskega zbora teoretičnega pouka, so se prijavili tudi učenci, stari nad 18 let, v rekordnem številu. Medtem ko se je prijavilo za prostovoljno oddajo krvi deset predavateljev, se je prijavilo nad sto učencev poklicne in tehnične srednje šole. Tolikega uspeha ta humana akcija na ŽIC doslej še ni imela. Večina prijavljenih se je že odzvala oddaji krvi. Preostali pa bodo oddali svojo kri v dneh od 24. do 26. decembra. 50% predavateljskega zbora in 80% učencem, starih nad 18 let, vse priznanje in bi bilo prav, da bi jih posnemali tudi ostali in to šole kot ustanove.

U.

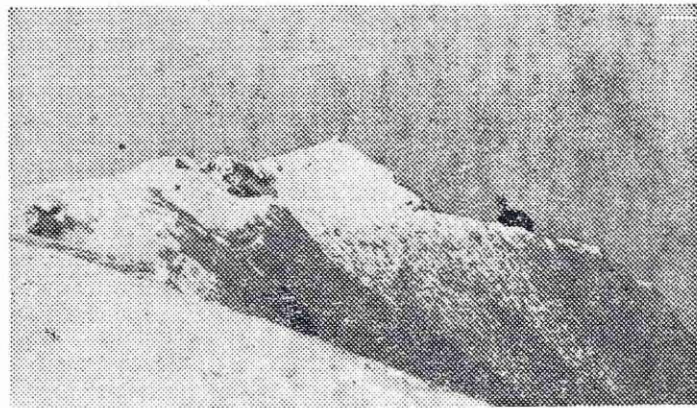
Bolje nekaj minut kasneje kot nikoli

V ponedeljek, 16. t. m., je bila ob 14. uri pred glavno pisarno Železarne težja prometna nesreča, v kateri je bil težje poškodovan naš sodelavec iz kamnoloma Mehmed Pajić (25 let). Pajić je nenadoma izza stoječega avtobusa obrnjenega proti Javorniku prečkal cesto, pri čemer ga je zbil po cestišču osebni avtomobil nemške registracije, ki je vozil v smeri Javornik — Jesenice. Osebni avtomobil je opravljal Ljubljaničan Blaž Vogel, ki zaradi nepreglednosti in nenadnega prečkanja ceste nesreče ni mogel preprečiti. Lahko bi se zgodilo najhuje, Pajić ima pretres možganov in nekaj telesnih poškodb, lahko pa bi se končala nesreča bolj tragično. In zakaj? Zato, ker je pešec prečkal cesto takoj za stoječim avtobusom, ne da bi se prepričal, ali morda ne prihaja z nasprotne strani drugo vozilo, razen tega pa

nekaj metrov stran od pre- hoda za pešce. Izgledalo je, da se mu je mudilo na enega od avtobusov, ki so ravno v tem trenutku imeli odhode. Ali ne bi bilo bolje počakati na drug avtobus, kot tvegati življenje za 15 minut kasnej- šega prihoda domov.

Vse očividce je nesreča pri-

zadela, o takih in podobnih nesrečah beremo tudi v dnevnem časopisu, pa ven- dar smo na cesti še vedno premalo previdni. Še vedno so pogostni primeri brezgla- vega in nenadnega prečkanja ceste. Ali ni bolje, da smo na cilju nekaj minut kasneje, kot nikoli!

Na malem Triglavu so alpinisti 29. novembra zasledili slepega gamsa.

Čakalnica, izgubljene ure in še kaj

V tem sestavku bi rad opozoril na nekaj slabosti pri delu nekaterih naših zdravstvenih delavcev. Ocenio in mnenje o napisanem naj izoblikuje vsak bralec sam, predvsem pa tisti, ki jim je naš samoupravni sistem naložil skrb in nalogo ure- jevanja tudi takšnih zadev.

Leta bežijo in če hočeš še kaj prebrati ali napisati, imaš vsak dan večje težave, ker oči ne ubogajo več. Hočeš ali nočeš, treba je dobiti očala, ker bi svoje oči rad ohranil kar se le da in še hitreje se odločiš, ker specialistu za oči ni treba predložiti ni- ti napotnice. Če poleg tega pomisliš, da gre precejšen del tvojega osebnega dohodka v sklad socialnega zavarovanja, greš seveda z mirno vestjo na pot. Zaradi sigurnosti sem se pozanimal v obratni ambu- lanti in zvedel, da specialist za oči dela vsak torek od 14. do 19. ure.

Čakanje že od nekdaj sov- ražim. Da bi bil čim preje na vrsti, sem odšel takoj po do- poldanskim dnem v zdravstveni dom. V čakalnici sem bil petnajsti, vendar ko oddajam zdravstveno knjižico, me se- stra potolaži, da bom do pol- štirih opravi, kar je bila tudi moja želja, ker sem še isti dan ob 16. uri imel predava-

vanje za vojaški rezervni sta- rešinski kader.

Kmalu je bila čakalnica pol- na. Ob pol štirih nam sestra še ni vedela povedati, ali pre- gledj sploh bodo ali ne, ker specialist iz neznanega vzroka še ni bilo. Kmalu za tem je le sestra poklicala pr- vega čakajočega in po tem smo vedeli, da je specialist prišel, nihče pa ni z besedo zamudo opravičil, čeprav smo čakajoči zaradi zamude sku- paj izgubili že čez 50 ur.

Na vratih v ordinacijo visi obvestilo, da stranke lahko oddajo bolniške knjižice ob 13. uri. To je prav, čeprav se tega največ lahko poslu- žujejo ljudje, ki jim je ordi- nacija najbližje in ki niso v službi. Ne znam si pa pojas- niti tega, da dve, tri ure sedi- š v čakalnici, medtem ko drugi, ki so prišli za teboj, še oddajajo knjižice in so poklicani na pregled pred teboj. Ostane ti le to, da z- večjo ali manjšo mero potr-

pljenja opazuješ in poslušáš kritike in razburjenja na ra- čun takega dela. Med njimi so žene - gospodinje, ki so bile kot jaz dopoldan v službi in jih doma še čaka delo. V teh razgovorih nepoznanih ljudi sem izvedel, da se to pač dogaja, pa ne samo v tej čakalnici, tudi v drugih, zvedel sem tudi, da se tu pač ne da nič narediti! Še naj- bolj strpni so bili, kar je raz- umeljivo, upokojeenci, čeprav jih je bilo največ med prvi- mi, še pred menoj.

Ob pol šestih me je zaskr- belo, da bom zamudil zadnjo ugodno avtobusno zvezo, saj je vse kazalo tako, da bodo lastniki knjižic, ki so jih od- dali prvi, zadnji na vrsti, ker so pač knjižice spodaj, med- tem ko se zgornje poigravajo s prihodom in odhodom paci- entov. Da bi še ujel avtobus, opozorim sestro, da bom dvi- gnil knjižico, če ne bom do 18. ure pregledan. Pomagalo je. Z mešanimi občutki sem vstopil, ker je bilo v čakalni- ci še nekaj ljudi, ki so pri- šli pred menoj. Zelo prijazen sprejem in hiter pregled spe- cialistke dr. Kalanove mi je

vrnil nekaj dobre volje. Po plačilu 5 N din, kot prispe- vek za pregled, se odpeljem domov na postano in pregre- to kosilo.

Naslednji dan odnesem re- cept na optiko na Jesenice. Dogovorimo se za okvir, ki ga bo treba doplačati s 13 N din in na prošnjo so mi obljubi- li očala čez dva dni. Danes imamo toliko zakonov, pred- pisov, odlokov in podobnih stvari, da si ne zamerim, če me je neslo tudi tu. Doplačal sem okvir, vendar če sem ho- tel imeti očala, sem moral plačati še 20 N din za recept, kakor mi je pojasnil proda- jalec v trgovini. Na vpraša- nje, koliko stanejo očala brez recepta, mi pove, da 55 N din. Če pa kot zavarovanec izračunam, kako to v resnici izgleda, ugotovim, da sem z osebnim prevozom vred pla- čal za očala 44 N din plus devet ur čistega časa, prakti- čno pa tri izgubljene popol- dneve. Ko sem šele doma na okviru očal opazil ceno 30,40 N din, mi je tudi ta račun odpovedal, čeprav sem se to- lažil s tem, da je to morda le cena samega okvira, brez leč. Pa vseeno tega ne razumem. Ali pa je ta cena nalepljena

le zato, da lahko podvomiš o marsičem.

Toda poudarek sestavka ni na očalih, temveč na čakanju oziroma čakalnici. Občani Je- senic smo bili sposobni zgraditi res impozanten zdravstveni dom. Skoraj da se izgubiš v njem. Za vse nas je to, ne glede na ceno, velika pridobitev. Žal pa člo- veku hitro izplahne navduše- nje ob takem odnosu do lju- di kot sem ga opisal. Ne mo- rem, čeprav bi rad, pozabiti besede že starejše žene: »Tu se ne da nič pomagati.« Samo zaradi teh besed sem pre- sedel še eno popoldne, da to izve javnost. Mnenja sem, da se tu mora pomagati. Pa ne samo v tej, v vseh čakalnicah se mora odnos do ljudi spre- meniti. Nobeden se ne pri- tožuje, če mora čakati, do- kler ne pride na vrsto. Vsako prehitavanje pa po mojem mnenju lahko dovolijo le ča- kajajoči, ne pa uslužbenec, ki je za to plačan, da poleg sta- lega skrbi tudi za red. Nihče ne bo zameril sestri, če da prednost bolnemu človeku, materi z malim otrokom. Ta- koj pa je ogenj v stirehi, če prehitvajo mladi ljudje, ki jim je čas širše odmerjen.

Anton Zupan

Prvi rezultati kabinetnega pouka v osnovni šoli Koroška Bela

Nekaj let je že preteklo od zadnje šolske reforme, ki je prinesla vrsto novitet tudi v organizaciji pouka. Zavrgla je ustaljene pojme: osnovna šola, nižja gimnazija, srednja šola (strokovna in gimnazija) in jih skrčila od tedanjih treh na dve stopnji: osemletka, srednja šola (gimnazija oz. strokovna šola). Od tedaj je v našem šolskem okolišju razen dveh novih šolskih poslopij, ki sta zamenjali dotrajane, neustrezne in prostorsko nezadostne šole, nismo za izboljšanje pouka napravili skoraj ničesar.

Pet, šest let nazaj v organizaciji pouka ni bilo nobenih bistvenih sprememb, vse je teklo po ugotavljenih tirnicah. Na drugi strani pa v prosveti vedno močnejše čutimo pritisk zaradi osipa učencev. Generacija za generacijo namreč zgublja od 1. do 8. razreda preveč učencev. Vedno več je tistih, ki ne zaključijo osemletke v osmem razredu, ampak izstopajo iz šole s spričevalom sedmega, šestega ali celo petega razreda. Tudi toliko krivizirani čl. 39. ZOŠ stanja bistveno ni izboljšal. Učenec, ki napreduje z eno nezadostno, si v višjem razredu, nakopljene navadno še druge negativne ocene in obsedi tam. Tako v bistvu ne pridobi ničesar. Če izstopi iz šole, dobi v roke spričevalo o nedokončanem prejšnjem razredu, če pa bi razred ponavljal, bi ga po vsej verjetnosti pozitivno izdelal in napredoval s solidno osnovo.

Nove šole so dobivale z novim poslopjem tudi novo opremo in učne pripomočke, stare šole pa so za silo dopolnjevale stare zbirke učil.

Vsi pa smo vedeli, da drugod po svetu že dolgo uvajajo nov način organizacije pouka, ki je prinesel že nekaj dobrih rezultatov. Vpeljali so ga ponekod tudi pri nas, zlasti na nekaterih šolah v Ljubljani. V preteklem šolskem letu 1967/68 smo tudi med našim prosvetnim kadrom opazili zanimanje za organizacijo pouka v specializiranih učilnicah. Da bi se podrobneje seznanili s tem načinom organizacije, se je ravnatelj naše šole povezal z osnovno šolo Jožeta Moškriča v Ljubljani in v začetku maja smo si to šolo ogledali. Kabinetni pouk imajo že nekaj let in vsi so z njim zadovoljni. Tako učitelji kot učenci se lahko pohvalijo z dokaj dobrimi rezultati. Ta študijski obisk je pokazal, da so tudi na Koroški Beli vse možnosti za uvedbo novega načina organizacije pouka. Videli smo sicer več učil in modernejša, kot jih imamo pri nas, vendar smo ob obisku dobili navdih, kako bi z lastnimi sredstvi lahko opremiti posamezne učilnice. Ugotovili smo, da imamo marsikaj tudi pri nas, vendar so učila učencem na razpolago le bolj poredko, ko obravnavajo posamezni predmet, drugače pa so v kabinetni omari dosti manj izkoriščena. Če pa so zbrani v določenem prostoru, kjer se vsak čas lahko uporablja, učitelja s svojo prisotnostjo naravnost silijo, da jih uporablja. Obenem ima stalen pregled nad njimi, kar

omogoča smotnejše dopolnjevanje in modernizacijo. Na šoli je bilo tudi dosti učil, za katera novi učitelji niti vedeli niso. Ko pa smo jih urejali po posameznih učilnicah, smo ugotovili, da nam bo marsikatero staro učilo služilo skoraj tako dobro kot novo.

S tem, ko imamo učitelji vsak svojo učilnico, nam je pouk olajšan tudi z druge strani. Pri fiziki ali kemiji je včasih zelo težko naravnati ali pripraviti aparaturo, da poskus uspe. In komaj ti enkrat uspe, že moraš vse spraviti, da v drugem razredu poskusiš spet znova. S stalnim prostorom pa smo pridobili tistih nekaj minut med dvema učnima urama, ko lahko poskus sestavimo in nam ga ni treba podirati za naslednjo vzporednico, ki ji ga nameravamo tudi pokazati. Tako ura res traja 45 minut brez nepotrebnih zastojev, kajti ob zvonjenju morajo biti učenci na mestu in učitelj lahko takoj prične z razlago.

Vizuelni del razlage je pri starem načinu pogosto potisnjen ob stran. Pri pouku po specializiranih učilnicah pa imamo zanj neprimerno več možnosti. Učitelji fizike, kemije, biologije imajo pri roki različna učila, geograf ima zbrane vse zemljevide v enem prostoru, slavist ima opremljeno učilnico z različnimi tabelami. Pri roki ima vse potrebne knjige, tako da v primernem trenutku samo seže na mizo in pokaže; ves ostali čas pa učence spominjajo pripomočki na pridobljeno snov. Vsa pozornost je namreč tempirana na določen predmet, vsa okolica učenca spominja na prejšnje ure in predelano tvarino. Psihična pripravljenost pa je eden izmed važnih elementov uspešnejšega osvajanja znanja.

Avdiovizualna sredstva so ravno tako nameščena v za to prirejeni učilnici. Učitelju ni treba nositi težke in občutljive aparature, ne zaginjati oken in ne iskati primerne gladke stene za projekcijo.

Če uporabljamo magnetofon, ima dovolj časa, da pripravi trak, zagreje aparat in lahko šolsko uro zares intenzivno izkoristi. Pri taki organizaciji pouka učenci niso nikoli sami. V razred morejo še le pet minut pred začetkom pouka, ko pride učitelj in jim ga odklene. Odpadlo je prepisovanje domačih nalog in učenci jih morajo napisati doma.

Tudi prostori so veliko bolj izkoriščeni. Razen učilnic so namreč učencem na razpolo-

go tudi delavnica za gospodinjstvo in tehnični pouk ter telovadnica. Tako je vsaka učilnica prosta 5–6 ur na teden, kar zadošča za najmanj en razred. Izračunali smo, da nam organizacija pouka po specializiranih učilnicah daje možnost, da tudi pete razrede spravimo na dopoldanski pouk, medtem ko so bili doslej na izmeničnem pouku.

Nekateri bi morda menili, da je za učence nerodno tekanje iz učilnice v učilnico. Na šoli Jožeta Moškriča imajo široke hodnike in ogromne avle in s te strani je učencem prehod res olajšan. Na šoli Jožeta Zupana-Ježka na Koroški Beli, ki je starejšega tipa (zgrajena 1941), niso trčili prostora za hodnike in stopnišča, zato se včasih zgodi, da nastane gneča. Vendar se učenci navadno razdele v vrsto in dokaj urejeno zapuščajo učilnice in prehajajo v druge. Pot jim je ravno primerna sprostitev med dvema učnima urama, ko morajo sedeti bolj ali manj mirni in biti napeti v zapletenem učnem procesu. Tako se ne utegnejo sproščati v nedevojenih zabavah.

Vsakomesečni pregled uspehov, ki ga na posebnih formularjih posredujemo tudi staršem, je že pokazal nekaj dobrih rezultatov. Ob prvi redovni konferenci pa smo zaboležili skoraj enak odstotek pozitivno ocenjenih učencev kot ob lanskem zaključku, čeprav smo vajeni v tem času veliko slabšega uspeha. Izjema so sedmi razredi, v katerih je uspeh le za spoznanje boljši od uspeha v prejšnjih letih ob tem času.

Za uvedbo kabinetnega pouka šola ni potrebovala dodatnega denarja. Nove pripomočke in opremo posameznih učilnic smo financirali, kolikor je bilo potrebno, iz vsakoletnega fonda za nova učila, veliko pa se je dalo napraviti z dobro voljo učiteljev in učencev, saj si vsi prizadevamo najti pot, da bi bilo učenje čim bolj uspešno.

prof. Majda Malenšek

Zakaj občni zbori brez kulturnih programov

Občni zbori sindikalnih odborov železarne bodo v kratkem zaključeni. Hvalevredna je dobra pripravljenost na občne zборе. Vsi občni zbori so bili več ali manj vezani na družabne večere, ki so potekali v tovariškem vzdušju. Kaj malo sindikalnih odborov pa je vezalo občne zборе na vsaj minimalni kulturni program. Vodi najbrž sindikalni odbor martinarne, ki je povabil na svoj občni zbor bivši martinarski in sedanji pevsiki zbor Jeklar jeseniške železarne. Zbor, ki je zapel uvodoma nekaj udarnih pesmi, je bil deležen nepričakovane priznanja in je do-

film • film • film • film • film • film •

GOSPOD Z LJUBEZNJO

Učiteljski poklic že od vekomaj ni priljubljen in cenjen poklic. Na račun učitelja in učiteljstva na sploh je izgovorjenih dosti pikrih; vsekozi se ponavljajo anekdote in zgodbe, da je manj vredno in nekoristno biti učitelj. Takšen problem obstaja. Pa ne samo pri nas, tudi drugod. Prav angleški film Gospodu z ljubeznijo osvetljuje in to na zelo zanimiv način, težave, ki se vrste v življenju mladega Marka Thackeryja.

Mark Thackery je črnc. Že samo dejstvo, da je črnc, je usodno. Posledica tega je interakcija, Mark ni deležen pozornosti drugih, nima zavidanja vrednega življenja, ki bi bilo brezskrbno, veselo, svojo eksistenco ohranja in kultivira z veliko ljubeznijo do življenja in neskončno ambicijo, da bi postal NEKAJ. Trnovo pot je navzlic težavam, ki jih je na poti imel, kronal z diplomom inženirja elektronike. In ta skromni fant je iskal zaposlitev. Dobil jo je v šoli na East Endu v Londonu in kljub temu, da ni delal v svoji stroki, je bil zadovoljen. — V službi je prevzel najbolj razvpiat razred, kjer so učitelji zapuščali razgraje že po nekaj tednih tako so bili nevzdržni. Teda Mark je vse zdržal. Sprva je bil tkoncilianten, ko je stvar dosegla vrhunec, pa neizprosen — in ušel je. Zamenarjene, ravnodušne, vulgarne mladeniče in mladenke je naučil oziroma pripeljal do tiste točke spoznanja, da so se jeli zavedati svoje biti in bivanja. Mark presrečen, ker mu je uspelo, je kljub uspehu na natečaju za inženirsko mesto ostal med mladimi.

Res, da je Markova podoba idealizirana in glorificirana, a ni in ne more biti tuja. Skozi Markov lik se kaže ideal, ker pač ideal vedno nekaj pomeni. Tudi Mark sam ga je imel. In ker je živel zanj (za to idejo), je uspeval, gnalo ga je naprej in se stopnjeval v nervus

rerum (»živec sleherne dejavnosti«), ki je dobil ustrezno obliko v idealu, zamislil in osebnosti.

Zahtevno vlogo Marka je prefinjeno z vso iskrenostjo in prizadetostjo odigral edini črnc, ki se ponaša z Ocsarjem, Sidney Poitier; posebno je prevzel z vrhom v prizoru, ko vzroji nad porednimi dijaki. Sama ognjevitost, koleričnost njegovega srda, zamaknjena prodornost, kot jeklo trdega pogleda oči, ki iščejo resignacijo obupa, grimasa celotnega obraza in dostojanstvena pojava figure, v kateri vre, je dokaz izrednega umetniškega talenta Sidneya Poitera.

-na

BONNIE IN CLYDE

Potem ko smo v razmeroma kratkem obdobju videli dva pomembna in dokaj kvalitetna filma režiserja Penna, in sicer Billy the Kid in Pregon brez milosti, se je na naših filmskih platnih pojavil tudi tako opevani in hvaljeni »filmski best-seller« Bonnie in Clyde — in razočaral.

Film, ki naj bi bil romantična balada o dveh mladih bitjih, poezija življenja in ljubezni in kdo bi vedel, česa vsega ni bilo napisanega o slavni dvojici tridesetih let — Bonnie Parker in Clyde Barrowu. Toda film je razočaral predvsem zato, ker ni moči zapisati in misliti o njem, da je kvaliteten. Kvaliteta je res sporna! Kaj pa je sploh vrednega v tem filmu? Bore malo. Režiser Penn svojega artizma ni spremenil, ostal je nekajkrat tam kot v že omenjenih delih, mestoma pa celo pod kvaliteto prejšnjih filmov. Vsebinsko takisto ni veliko delo, o zgodovinski verodostojnosti Alma (ki je sporna in prav zaradi spornosti je slaba vest, po katerih si v Ameriki prizadevajo narediti »resnični« film o Bonnie in Clyde) je odveč besedičiti. Interpretacija filma je hudo zamotana; slavni par ubija in rop — toda zakaj? Zato, ker Clyde hoče dokazati, da je le nekaj moškosti v njem, zato da bi ugajal Bonnie, zato da bi pravično delil denar (dobrine) med ljudmi, zato da bi bil moderni Robin Hood...? Deloma to drži, vendar tega nihče ne izgovori, reče, Mehanik. C. W. Moss, eden iz skupine Barrow & Parker, se (morda ravno o tem razmišlja tedaj) hudomušno smeje in si pravi: »Mi smo Kristusovi učenci!« Je to razlaga, tolmačenje?! — Edina svetlost, ki obdaja kruto pobijanje in melodijo svinčen kot učinkovito spremeljavo, je interpretacija vlog. Toda ne naslovni; ampak stranski: mehanik C. W. Moss in žena Bucka Barrowa (Estelle Parsons) je dobila za to vlogo letošnjega Oscarja za najboljšo stransko vlogo) z igro zasenčita Warrenna Beattyja in Faye Dunaway.

-na

Novoletni program otroških prireditev

Občinska Zveza prijateljev mladine s svojimi društvi se že več let prizadeva, da zadnji teden pred novim letom pripravi predšolskim otrokom čim več prireditev, sproščenega veselja in prijetnih doživetij, ki se jih bodo še kot odrasli ljudje često spominjali.

Vsa Društva prijateljev mladine na Jesenicah in po terenu so z denarno pomočjo krajevnih skupnosti, družbenih in gospodarskih organizacij pripravila bogat program, ki vsebuje pravljice, odrske predstave, pevske in baletne točke, slavnosten nastop dedka Mraza, njegovega spremstva in obdaritev naših malčkov.

S prireditvami bodo letos pričeli v Kranjski gori:

23. dec. 1968, ob 16. uri bo v Kino-dvorani v Kranjski gori odrska prireditev pod naslovom »Vesele zgodbe« za vse predšolske otroke tamkajšnjega kraja, nato sledi nastop dedka Mraza in obdaritev.

26. dec. ob 15.30 bo dedek Mraz odprl novo Varstveno-vzgojno ustanovo v bivšem Zdravstvenem domu. To bo najlepše novoletno darilo ne samo malčkom temveč vsem prebivalcem Kranjske gore.

27. dec. ob 16. uri bo dedek Mraz obiskal tudi bolne otroke v Bolnici Jesenice. Za njih je že pripravljena vesela odrska zgodba in mnogo lepih igrac. Program bodo izvajali pionirji iz Podmežaklje pod vodstvom tov. Klinarja.

27. dec. ob 15.30 bo prireditev z obdaritvijo v Osnovni šoli na Blejski Dobravi. Bogat program so pripravili učenci tamkajšnje šole in cicibani iz Vrtca. Naslednji dan 28. dec. ob 16. uri bo dedek Mraz prišel tudi na Poljane, po programu bo sledila še obdaritev.

27. dec. ob 16. uri se prično prireditve na Koroški Beli. Tam dan bo zaključena predstava »Žogica Marogica« za učence Posebne osnovne šole Jesenice.

Naslednji dan 28. dec. ob 16. uri je ista predstava za predšolske otroke iz Vrtca in učence nižjih razredov tamkajšnje šole.

29. dec. ob 16. uri je prireditev za vse predšolske otroke iz Javornika in Koroške Bele, 30. dec. ob 12. uri so v Osnovni šoli razredne prireditve z obdaritvijo, ob 16. uri je ponovitev odrske predstave za učence višjih razredov, od 18.—20. ure je veselo novoletno rajanje, v torek 31. dec. dopoldne bo dedek Mraz s svojim spremstvom obiskal in obdaroval vse varovančke v Vrtcu.

28. dec. ob 16. uri bo dedek Mraz prišel Podmežakljo. Na odru dvorane Krajevne skupnosti bo najprej igrice »Rdeča Kapica« nato sledi obdaritev vseh predšolskih otrok, ki bodo za ta dan prejeli vabila. Isti program bodo ponovili še v nedeljo 29. dec. ob istem času.

28. dec. ob 16. uri se bo dedek Mraz ustavil tudi na Plavžu. Malčki ga bodo pričakali v dvorani Občinske skupščine Jesenice. Pripravljen je program pod vodstvom tovarišice iz Vrtca. Z istim sporedom bodo gostovali še v Domu »Franceta Bergljaja«.

29. dec. ob 14. uri je prireditev v Domu družbenih organizacij na Hrušici. Po zanimivi igrici »Jurček« bo sledila obdaritev vseh predšolskih otrok. Program bodo ponovili istega dne ob 19. uri in je namenjen samo odraslim.

29. dec. ob 15. uri je praznovanje tudi v Osnovni šoli v Mojstrani. Z veseljem oderskim programom bodo počastili prihod dedka Mraza, ki bo nato obdaril vse predšol. otroke iz Mojstrane, Dovjega in Belce. Darila bodo dobili tudi učenci do 3. razreda.

29. dec. ob 16. uri bo prispel dedek Mraz v Delavski dom pri »Jelenju«. V programu je recitacija palčkov in več zanimivih točk, ki so jih pripravili malčki iz Vrtca Sava. Po sporedu je predvidena obdaritev.

29. dec. ob 18. uri je predviden prihod dedka Mraza v Podkoren. V prosvetnem domu ga bodo pričakali z zanimivim programom, nato bo odšel s svojim spremstvom po vasi in na križišču pred hotelom »Vitranc« bo imel dedek Mraz slavnosten govor za vse vaščane in turiste, ki so že najavili svoj prihod.

30. decembra ob 16. uri po prireditvi v dvorani KO SZDL v Ratečah. Dedek Mraz bo poleg predšolskih obdaril tudi šolske otroke.

Se posebej bo dedek Mraz obiskal nekatere Vrtce in šole, da bo izročil kolektivna darila. V dneh 24., 26., in 28. decembra bo v večernih urah prispel s svojim spremstvom tudi v trgovino »Super Market« kjer bo obdaroval najmlajše nakupovalce.

Poleg vseh prireditev pa Gledališče »Tone Čufar« prireja v času praznovanja novoletne jelke mladinsko odrsko predstavo »Hajdi«, znano, priljubljeno pravljico po istoimenski povesti, ki je izšla tudi v zbirki Mladinske knjige. Cena vstopnic je enotna 2,00 N din, na sporedu pa bo vsak dan (po posebnem dogovoru s šolami) pred novim letom.

Program novoletnih prireditev bo sproti posredoval tudi lokalni Radio Jesenice, ki bo obenem objavil vse eventualne časovne spremembe.

Za posamezne prireditve z nastopom dedka Mraza in obdaritvijo bodo starši, ki imajo predšolske otroke pravočasno prejeli posebna vabila.

K prireditvam vabi

Občinska zveza prijateljev
Jesenice

V klubih OZN se mladi bore za mir na svetu

10. decembra letos, ob dnevu človekovih pravic, je republiški center klubov OZN povabil najagilnejše in najuspešnejše mentorje teh klubov na šolah ter jim razdelil priznanja za njihovo delo. Med redkimi, ki so dobili to priznanje, je bil tudi mentor kluba OZN na osnovni šoli Tone Čufar Jakob Klinar. Izrabili smo to priložnost ter tov. Klinarju zastavili nekaj vprašanj.

JAKOB KLINAR
mentor kluba OZN

VPRAŠANJE: RC KOZN je razdelil svoja priznanja samo peščici najzaslužnejših mentorjev teh klubov. Vi ste mentor kluba OZN na osnovni šoli Tone Čufar že od leta 1964 dalje. Katere vidnejše uspehe je dosegel klub v teh letih?

ODGOVOR: »Storili smo marsikaj. Za največji uspeh štejem akcijo za zbiranje pomoči vietnamskemu ljudstvu. Leta 1967 je naš klub napovedal tekmovalno v zbiranju pomoči ter povabil k sodelovanju vse klube OZN v SRS ter vse šole. Pridružili so se nam tisoč mladih delo v klubih OZN, pa tudi v pionirski in mladinski organizaciji je zaživel. Prav tako člani kluba niso zaostajali pri organizaciji in izvedbi demonstracij proti vojni v Vietnamu. S takimi akcijami smo skušali prispevati svoj delež v boju za uresničitev naše splošne politike, politike enakopravnosti in sožitja med narodi, politike boja za mir v svetu. To pa so hkrati tudi cilji OZN in ni treba poudarjati, da si v klubu še posebej prizadevamo za uresničevanje pridobitev naše NOB.

Za delo in dosežene uspehe smo dobili tudi vidna priznanja. Za 1. mesto v zbiranju pomoči za Vietnam smo v Slovenj Gradcu prejeli prvo nagrado RC KOZN, pismo priznanje republiškega koordinacijskega odbora za pomoč Vietnamu in priznanje — nagrado občinskega odbora ZZB NOV Jesenice. Ob tej priložnosti je Radio Ljubljana posnel zasedanje generalne skupščine OZN, kakor so ga improvizirali člani našega kluba OZN.

Za največji uspeh pa štejem to, da mladi v klubu OZN delajo, da se v njem po

svojih močeh bore za mir na svetu, za sožitje med ljudmi ne glede na narodnost, raso ali vero, da so vedno in povsod pripravljeni, boriti se proti takim pojavom in da so pripravljeni pomagati vsem, ki so kjerkoli na svetu potrebni pomoči.

VPRAŠANJE: Kako gledate na pomen klubov OZN za našo mladino?

ODGOVOR: »Čeprav ima v današnjem zapletenem svetu javno mnenje že pomemben vpliv, pa vendarle nenehno doživljamo, kako sklepajo državni sporazumi, ne da bi se za to javno mnenje zanimali. Zato je treba pritisk javnega mnenja na »politiko zaprtih vrat«, pa tudi na delo OZN še okrepiti. Menim, da lahko opravijo mladi, združeni v klubih OZN in v podobnih organizacijah, pomembno delo. Razen tega navezujejo člani klubov OZN stike s sovrstniki iz bratskih republik in drugih dežel, spoznavajo se med seboj, spoznavajo druge kraje, ljudi, življenje drugod po svetu. Mladina, ki bo poznala svet, ne bo znala sovražiti; v mozaiku, ki predstavlja globoko miru, bo predstavljala žlahten in pomemben kamenček.

VPRAŠANJE: Kaj vas posebej navdušuje za delo in mentorstvo v klubu?

ODGOVOR: »To sta volja in pripravljenost mladih za delo v klubu OZN. Če je treba, radi delajo celo ob nedeljah. Delo v klubu jim vedno hitro mine. Ne morem zatajiti spodbude, ki so nam jo dali uspehi in priznanja. Izredno dragocena pa je pomoč, ki smo je deležni pri vodstvu šole. To je sploh prvi pogoj, da lahko klub uspešno dela.

VPRAŠANJE: Kakšen program dela ste si letos postavili?

ODGOVOR: »Letos je večina članov kluba še novincev iz 6. razreda. Ti morajo šele spoznati pomen OZN, njeno vlogo v današnjem svetu, hkrati pa seveda zvedeti, kakšne dolžnosti so prevzeli s članstvom v klubu. V počastitev 24. oktobra, dneva OZN, so že pripravili zasedanje generalne skupščine OZN; povedali so, kakšen bi moral biti svet, kakor si ga oni predstavljajo. 10. decembra, ob dnevu človekovih pravic, so prav tako pripravili daljšo oddajo o boju človeka za njegove pravice ter o pomenu deklaracije ZN o človekovih pravicah. Oboje je bilo posneto na magnetofonski trak ter po zvočnikih predvajano vsem učencem na šoli. Razen tega bodo člani v vsem letu pobudniki akcij, katerih cilj bo, pomagati človeku v stiski ter preprečevati vse, kar bi človeku škodovalo.

VPRAŠANJE: Ali mislite, da klubi OZN doživijo podporo, kakršno po svojem pomenu zaslužijo?

ODGOVOR: »Če mislite s tem klube OZN nasploh, potem žal ne morem pritrdilno odgovoriti. Tudi naš klub bi

životaril, če bi ne imel takšne podpore pri vodstvu šole. Kako so mladi pripravljeni delati, kaže primer, ko so se 6. decembra udeležili napovedane seje občinskega centra KOZN predstavniki iz vseh klubov v občini, le da ni bilo na sejo nikogar od tistih, ki so jo sklicali in ki bi jo morali voditi. Kar sami smo se potem pogovorili o dnevu človekovih pravic.

Na koncu so prosili, naj bi vendar kdo prišel k njim in jim pri delu pomagal. Ne morem si predstavljati, kako bi lahko kak klub živel sam od sebe, če ne bo imel agilnega mentorja ter vse podpore pri delu tja do občinskega centra klubov OZN. Cilji, ki jih s svojim delom želijo doseči klubi, se pravzdar pokrivajo s cilji ZMS: bratstvo in enotnost naših narodov, obramba domovine in pridobitev naše revolucije, mir v svetu. Zato je treba združiti naše napore in delo ter pomagati mladim, ki hočejo z nami, ki nas iščejo in prosijo za pomoč pri delu. Mi pa se sprašujemo, kje je naša mladina.

VPRAŠANJE: Kaj mislite o delu klubov v jeseniški občini?

ODGOVOR: »Predvsem manjka mentorjev, ki bi pomagali, da bi delo v klubih zaživel. Vodstva šol bi jih morala podpreti, saj gre za vzgojo mladih — to pa je temeljna naloga naše šole.

Škoda, da ne more zaživeti klub OZN na gimnaziji, saj se tam zbirajo najaktivnejši člani klubov OZN z osnovnih šol. To bi bil lahko najmočnejši klub nazadnje bi nesmelo manjkati ljudi, ki bi ga vodili in usmerjali. Zelo dobro pa dela klub v medicinski šoli.

VPRAŠANJE: Imate kak poseben cilj, ki bi ga z delom v klubu OZN radi dosegli?

ODGOVOR: »Da. Rad bi videl, da bi se stiki, ki smo jih že navezali z nekaterimi sorodnimi organizacijami v tujini, okrepili tako, da bi prišlo do medsebojnih obiskov. Sicer pa bi rad še dolgo delal z mladino, ji pomagal ter jo usmerjal k uresnitvi naših skupnih ciljev.

Tovarišu Jakobu Klinarju smo iskreno čestitali k priznanju, ki ga je dobil, ter mu zaželeli pri njegovem požrtvovalnem delu še veliko uspehov.

Misel

S srečo je kakor z zdravjem: če cvete, jo uživajmo, če peša, potrpijmo, in če ni skrajne sile se varujmo močnih sredstev.

Včasih smo manj nesrečni, če nas ljubljeno bitje pusti v slepoti, kakor če nam odpre oči.

La Rochefoucauld

Občni zbor atletskega kluba Podeljenih šest plaket PZJ - Mirku Benedičiču zlata

V petek, 6. decembra so se v šolski sobi železniške postaje na Jesenicah zbrali atleti na svoj redni občni zbor. Atletski kolektiv se je zbral skoraj v celoti. Občnega zbora pa so se udeležili še sekretar AZS Franc Mikec, predsednik ŠD Jesenice Karel Frančeskin in predsednik komisije za šport in rekreacijo pri sindikalni organizaciji železarne Jesenice Dušan Prešeren.

Iz poročila predsednika kluba Viktorja Bruna povzema mo, da je na Jesenicah atletika v zadnjih dveh letih dosegla zadovoljiv razvoj. Klub združuje 22 mladih atletov in 12 še mlajših atletinj. To stanje še ne zadovoljuje. Potrebna bodo prizadevanja za večjo množičnost, da bi se iz nje pojavili talenti in boljši dosežki. Kaže, da bodo v tej smeri uspeli. Že dosedanje izkušnje kažejo, da med mladimi raste zanimanje za atletiko. Čeprav so imeli precejšen osip, današnje število članstva vliiva optimizem. Po drugi strani je klub razvil dobro sodelovanje s šolami. Najboljše sodelovanje imajo z ŽIC. Dijaki TSS in gojenci ŽPS so dejansko jedro kluba. Pri tem sta zelo zaslužna prof. Oblak in prof. Krevselj. V osnovni šoli Prežihov Voranc dela Edo Rakovec in Grta Samar, od katerih si klub obeta, da bosta nadarjene posameznike usmerila v mladi atletski kolektiv. Za podobno sodelovanje se bo klub zavzemal tudi z ostalimi šolami.

V svojem dvehletnem delovanju se je atletski klub uveljavil tudi z nekaterimi dosežki. Mladinska ekipa je letos osvojila prehodni pokal OZTK Jesenice za memorial Stanka Zupana; ekipno zmago pa so mladinci dosegli na tekmovanju v Radovljici. Tudi nekateri posamezniki so se že dobro izkazali. Miha Mohorič je bil tretji v teku na 1000 m na odprtem mitingu v Novi Gorici, zmagal je na občinskem pomladanskem krosu, v teku po ulicah Radovljice itd.

Egidij Glavič je zmagal na pomladanskem klubskem preglednem krosu, med člani na pomladanskem občinskem krosu. Na republiškem prvenstvu za starejše mladince v Velenju je osvojil peto mesto. Glavič je nastopil na 17 tekmovanjih in ga sploh prištevajo med uspešne atlete.

Med uspešne atlete po vsej pravici prištevajo tudi Jela Ambrožiča in Vinka Globočnika. Poleg tega je še nekaj mlajših, ki so z atletiko pričeli šele v letošnji sezoni in precej obetajo. Med te sodi Marko Daksikobler, pa Ivan Čufar in še drugi. Med sprinterji je bil letos zlasti uspešen Jani Jelovčan. V Ravnah na tekmovanju slovenskih železarjev, je zmagal v teku na 100 m z 11,4. To je po nekaj letih eden najboljših dosežkov. Med sprinterji sta perspektivna brata Pretnar in Vlado Debevc, ki je poleg tega nadarjen za skok v daljino. Skratka, teh nekaj po-

datkov kaže, da so se atleti relativno hitro uveljavili.

Ekipno ne gre prezreti še dveh pomembnih dosežkov, ki jih je letos dosegla atletska ekipa ŽIC v tekmovanju za srednješolski pokal Slovenije in Jugoslavije. Na republiškem tekmovanju je ekipa ŽIC osvojila drugo mesto in se uvrstila v zvezni finale. Državno prvenstvo srednješolcev je bilo v Varaždinu. Ekipa ŽIC je zopet ugodno presenetila z osvojitvijo tretjega mesta. To je resnično pomemben dosežek, ki si ga velja zapomniti, hkrati pa obvezuje za resne priprave za prihodnja tekmovanja. V ekipi ŽIC je bila večina članov AK Jesenice.

Tudi med dekleti je nekaj obetajočih atletinj. Čeprav so se šele pojavile, že kažejo, da bodo z redno vadbo dosegle dobre rezultate. Med te prištevajo sestre Purgar, Anico Vidic, Ivanko Filipaj, ki bodo poleg Božene Novšak in Helene Pretnar jedro jeseniške ženske atletike. To je samo nekaj povzetkov iz predsedniškega poročila.

O načrtih za prihodnjo sezono velja omeniti odprti atletski miting, ki ga bodo priredili v počastitev 100-letnice Železarne. Na miting bodo povabili nekaj slovenskih vrhunskih atletov in atletinj. AZS pa bo miting vključila v svoj letni koledar atletskih tekmovanj.

O blagajniškem poslovanju je poročala Milena Markizeti. Klub je deloval s skromnim denarjem, ki ga je moral gospodarno trošiti. Kljub temu pa je klub ostal skoraj brez denarja. To ne vpliva ugodno na sicer dokajšnjo zavzetost atletskega kolektiva.

Gospodar kluba Mirko Klinar pa je poročal o imovinskem stanju kluba. Iz njegovega poročila je ugotoviti, da je klub nabavil precej opreme in rekvizitov, ki so podlaga za njegovo delovanje, vendar pa še vedno nezadostno za širši razmah klubske dejavnosti.

V razpravi so sodelovali: Edo Rakovec, Jože Čebašek, Franc Mikec in Karel Frančeskin. Edo Rakovec je govoril o programih treningov in zasnovah ter nalogah atletov v prihodnje. Čebašek pa je govoril o doseženih rezultatih v letošnji sezoni ter o možnostih nadaljnega napredka atletike na Jesenicah. Spodbudna sta bila Mikec in Frančeskin. Slednji je omenil javno prireditve, ki se pripravlja in bo v januarju ali februarju prihodnje leto v Titovem domu. Na tej prireditvi bo med drugimi sodelovala

znana olimpijka — atletinja Marjana Lubej. Marjana naj bi bila gost atletov in jim bo lahko povedala marsikaj, kar jih bo zanimalo.

Ob koncu so izvolili novi odbor kluba, tehnično in gospodarsko komisijo.

Pred zaključkom občnega zbora je predstavnik AZS Mikec podelil šest plaket zaslužnim atletom in atletskim delavcem. Mirko Benedičič je za 30-letno aktivnost in uspešnost prejel zlato, Jože in Mirko Zupan srebrno, Ožbi Vister, Edo Drobnak in Rafael Šobrl pa bronasto plaketo AZJ. Ta visoka priznanja pomenijo priznanje za preteklo dejavnost jeseniške atletike in za njeno doseženo vrednost. Upajmo, da bodo tem sledila še nova imena, ki bodo jeseniško atletiko dvignila na nivo, ki smo ga v preteklem desetletju imeli po zaslugi Benedičiča, Vistra idr., ter marljivih atletskih delavcev.

Viktor Brun pa je podelil diplome atletom in atletinj, ki so dosegli najboljše rezultate na letošnjem klubskem prvenstvu.

Na kraju je Edo Rakovec v imenu atletskega kolektiva izročil praktično darilo dosedanjemu predsedniku kluba kot priznanje za njegov trud in prizadevanje.

Občni zbor so zaključili z ogledom treh športnih filmov, ki so po svoje prispevali, da so se razšli z dobro voljo in željami, da se bo prihodnje delovanje atletov uspešno nadaljevalo.

Vibr

Odlikovanci PD Jesenice

Razmeroma tiho in skoraj neopazno je šlo mimo jeseniške javnosti slavje v dvorani izvršnega sveta Ljudske skupščine Slovenije, kjer je 26. novembra predsednik IS Stane Kavčič v imenu predsednika republike podelil visoka odlikovanja dolgoletnim zaslužnim delavcem Planinskega društva in Gorske reševalne službe Jesenice.

Maks Dimnik, predsednik Planinskega društva Jesenice, je prejel za svoje dosedanje delo kot alpinist, organizator in gorski reševalec, red dela z zlatim vencem. Joža Čop je prejel red zasluge za narod z zlato zvezdo. Delo Jožeta Čopa na alpinističnem in reševalnem polju je preveč poznano, da bi ga bilo treba opisovati. Potrudil se je na pot v Ljubljano, kljub bolezni, s pravo gorenjsko vztrajnostjo, da se je osebno prevzel odlikovanje.

Z redom zasluge za narod s srebrnim vencem so bili odlikovani še naslednji reševalci in člani PD: Pohar Ivan, dolgoletni predsednik PD Jesenice in neutrudljiv delavec v različnih funkcijah; Drago Korenini, soplezalec z naveze Jožeta Čopa, graditelj bivakov in s čez 40-letnim aktivnim delovanjem v GRS Jesenice; Maks Medja, alpinist, ki je obredel lahko rečemo vse značilne vrhove v Evropi, ki kljub 60 letom še vedno aktivno sodeluje pri alpinistih in reševalcih in ki ima za seboj že tudi nad 40 let reševalne službe; Andrej More, brez katerega si skoraj ne moremo predstavljati GRS Jesenice, soplezalec iz naveze Čop, Potočnik, Korenini, nad 35 let v službi GRS Jesenice; Stane Koblar, stebler jeseniške GRS, dolgoletni voznik reševalnega vozila GRS, instruktor in vzgojitelj reševalnih kadrov in še vedno aktivni reševalec; Janez Krušič, dolgoletni načelnik AO Jesenice, reševalec, vzgojitelj mladih kadrov, alpinist z izrednim številom vzponov in še vedno aktiven gorohodec in plezalec; Franc Sretina, neutrudljivi planinski funkcionar z Javornik, je bil odlikovan z redom dela s srebrnim vencem.

Odlikovanja, ki so jih prejeli navedeni, ki so zvečina delavci Železarne, so istočasno tudi posredno priznanje Železarni, ki vsestransko podpira delo PD Jesenice in je še posebno naklonjena GRS Jesenice.

Odlikovalcem iskrene čestitke!

— il

Sprejem novih članov v AO in GRS

Naše matično planinsko društvo, ki letos slavi 65 let svojega delovanja, posveča skupaj z alpinističnim odsekom precej skrbi za sistematično vzgojo in šolanje mladih plezalno-alpinističnih kadrov. Mladi plezalci in alpinisti z Jesenic nezadržano silijo v ospredje in segajo po najtežje dosegljivih zmagah. Pred njimi niso več varne najtežje prepadne in previsne stene. Nekateri so že okusili slast prvenstva in so odlično prestali ognjeni krst v domačih in tujih zahtevnejših gorah Dolomitov, Centralnih Alp, Tater in Kavkaza.

V letošnjem poletju so mladi plezalci in alpinisti v dobro organizirani in odlično izvedeni plezalno-alpinistični šoli pridobili veliko mero nujno potrebnega teoretičnega in praktičnega znanja. Nekateri so v stenah, robah in na grebenih v kratkem času dozorili v prave gornike, ki so sposobni nadaljevati strmo pot jeseniškega plezalnega športa in alpinizma in se uvrstiti kot enakovredni v elito in vrh slovenskega alpinizma.

Ob zaključku letošnje planinske sezone je alpinistični odsek našega PD skupaj s

postajo GRS pripravil vse potrebno za uspešno izvedbo izpitov, ki jih morajo obvezno polagati pripravniki za sprejem v članstvo.

V članstvo alpinističnega odseka so bili sprejeti veliki obetajoči ter perspektivni plezalci: Milan File, Tone Zagar, Lado Hlede, Milan Terček, Miro Zakrajšek in Razinger Borut, ki bodo pomladili in pomnožili vrste plezalcev in alpinistov na Jesenicah. Za njimi pa nikakor ne boje zaostati tudi številni drugi še mlajši iz Bohinjske Bele in Jesenic, ki nezadržno silijo v ospredje.

Mladi plezalci in alpinisti pa so tudi okrepili, pomladili in pomnožili vrste gorskih reševalcev. V GRS so bili sprejeti: Primož Polajnar, Tone Gasar, Franci Koblar, Mitja Košir in Peter Gros.

Slovesen sprejem v članske vrste AO in GRS je bil v gorsko reševalni postojanki v Španovem vrhu v počastitev 25-letnice ustanovitve nove Jugoslavije v petek, 29. novembra.

Vsem mladim, novim članom alpinističnega odseka in gorske reševalne službe iskreno čestitamo!

Zuro

Obvestilo o cepljenju proti gripi

Sodelavce obveščamo, da bo drugo cepljenje proti gripi v petek, 27. 12. in soboto 28. 12. na istih krajih in po istem razporedu kot prvič. Cepljenja se zagotovo udeležite!

RPEKLIČ

Zaradi neresničnih podatkov, katere sem dobil, preključujem svojo izjavo, katero sem podal pred tovarniško konferenco in sekretarjem tovarniške konference ZKS železarne Jesenice zoper Dan-teja Jasniča in Antona Jasniča.

Anton Šalika

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža in očeta

VIKTORIJA KLINARJA

se iskreno zahvaljujemo zdravnikom in osebju inter-nega oddelka bolnišnice Jese-nice za skrbno in požrtvoval-no nego v času njegove tež-ke bolezni. Enako se zahva-ljujemo tudi za nesebično po-moč vsem, ki so nam stali ob strani v težkih dneh.

Najlepša hvala tudi vsem prijateljem, sodelavcem in znancem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti ter mu darovali vence in cvetje. Po-sebna hvala za venco sode-lavcem iz valjarne žice.

Zalujoči: žena Marija, sin Stanko, hčerka Albi-na, Olga, Zinka z druž-i-nami ter ostalo sorod-stvo.

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

21. in 22. decembra amer. barvni film DESET ZAPOVEDI - 1. del, v režiji Cecila B. De Millesa, v glavni vlogi Charlton Heston in Yul Brunner, ob 17. in 19. uri.

23. decembra amer. CS film PLACILO ZA VRAGA, v režiji Jacka Arnolda, v glavni vlogi Orson Welles, ob 17. in 19. uri.

24. in 25. decembra amer. barvni CS film KHARTOUM, v režiji Bazila Diardena, v glavni vlogi Charlton Heston, ob 17. in 19. uri.

26. decembra franc. it. barvni CS film ANGELIKA, ANGELSKA MARKIZA, v režiji Bernarda Borderija, v glavni vlogi Robert Hosiin, ob 17. in 19. uri.

27. decembra franc. šp. barvni CS film VIKONT UREJUJE RAČUNE, ob 17. in 19. uri.

28. decembra ital. šp. barvni C Sfilm VRNITEV RINGA, v režiji Tesarija D., v glavni vlogi Guliano Bema, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVŽ

21. in 22. decembra amer. barvni CS film KHARTOUM.

23. in 24. decembra amer. barvni film DESET ZAPOVEDI - 1. del, ob 18. in 20. uri.

25. decembra franc. it. barvni CS film ANGELIKA, ANGELSKA MARKIZA, ob 18. in 20. uri.

26. in 27. decembra amer. film FATALNA GOSPODIČNA, ob 18. in 20. uri.

28. decembra barvni film GROFICA IZ HONG KON-GA, ob 18. in 20. uri.

Kino DOVJE

21. decembra jug. barvni film KRVAVA MAKEDON-SKA SVADBA.

22. decembra amer. film GOSPOD Z LJUBEZNIJO.

26. decembra amer. barvni film DESET ZAPOVEDI - 1. del.

28. decembra ameriški film FATALNA GOSPODIČNA.

Kino KRANJSKA GORA

21. decembra amer. barvni film BONNY IN CLYDE.

22. decembra ameriški film FATALNA GOSPODIČNA.

26. decembra amer. barvni CS film KHARTOUM.

28. decembra amer. barvni film DESET ZAPOVEDI - 1. del.

Kino ZIROVNICA

22. decembra amer. barvni film BONNY IN CLYDE.

29. decembra amer. barvni film DESET ZAPOVEDI - 1. del.

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi dragega in skrbnega moža, očeta in starega očeta

JAKOBA STROSA

se iskreno zahvaljujemo za vso pozornost in prizadevanje prim. dr. Brandstetterju ter zdravstvenemu in strežne-mu osebju internega oddelka. Najlepše se zahvaljujemo sestanovalcem, ki so nam v teh dneh stali ob strani in nam nudili pomoč. Prav lepa hvala sosedom, sodelavcem obrata šamotarne in elektro delavnice za darovane vence in denarno pomoč. Zahvalju-jemo se vsem, ki so mu da-rovali cvetje, nam izrekli so-žalje in ga spremili na njego-vi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi lastnikom osebnih av-tomobilov za prevoz.

Še enkrat prisrčna hvala vsem.

Zalujoči: žena Ivana, hči Cilka z družino

ZAHVALA

Ob izgubi našega očeta

FRANCA SLIVNIKA

se vsem darovalcem, ki so da-rovali cvetje in ga spremili na zadnji poti, najlepše za-hvaljujemo.

Slivnikovi, Spodnje Gorje

OBJAVA

UPRAVLJALCI ŽERJAVOV (ŽERJAVOVODJE)!

Prihodnji teden — od 23. 12. 1968 dalje — se bo izvajal preizkus (preverjanje) znanja vseh upravljalcev žerjavov (žerjavovodij) v Železarni, s katerim se bo ugotavljalo, koliko so seznanjeni z varnim načinom dela.

Preizkus znanja o varnem načinu dela se bo izvajal v obliki testov, ki bodo obsegali po 80 vprašanj naslednje vsebine:

- varnostni ukrepi pred pričetkom dela, in med delom
- obvezno ravnanje ob lastnih neizgovarjanih in neizgovarjanih sodelavcev
- vzdrževanje konstrukcije, el. naprav, strojnih delov oz. pogonskih mehanizmov in drugih elementov za zagotovitev večje varnosti
- sodelovanje in sporazumevanje med žerjavovodji in privezovalci oz. signalisti
- drugi splošni in posebni varnostni ukrepi za varno upravljanje z žerjavi.

Kandidati bodo o razporedu posebej osebno obveščeni. Udeležba je obvezna v smislu okrožnice tehničnega direktorja št. 31

Kadrovski sektor

ŽELEZARNA JESENICE

Kadrovski sektor

Na osnovi člena 28. pravilnika o delovnih razmerjih ŽJ, dajemo naslednjo

OBJAVO

za prosto delovno mesto:

»organizator-programer« v IBM oddelku U-5 več oseb

Pogoji:

Fakultetna izobrazba ali višja šola z obveznim zna-njem angleškega ali nemškega jezika.

Kandidati bodo morali opraviti psihološko testiranje po predpisih IBM ter obvezno absolvirati tečaj za programiranje IBM sistema 360.

Prijave z osebnimi podatki in podatki o strokovnosti je do 6. 1. 1969 poslati na kadrovski sektor železarne Jesenice.

Železarna Jesenice
Kadrovski sektor

Problematika izplenov

(nadalj. s 4. str.)

Popravek:

V članku o izplenih objav-

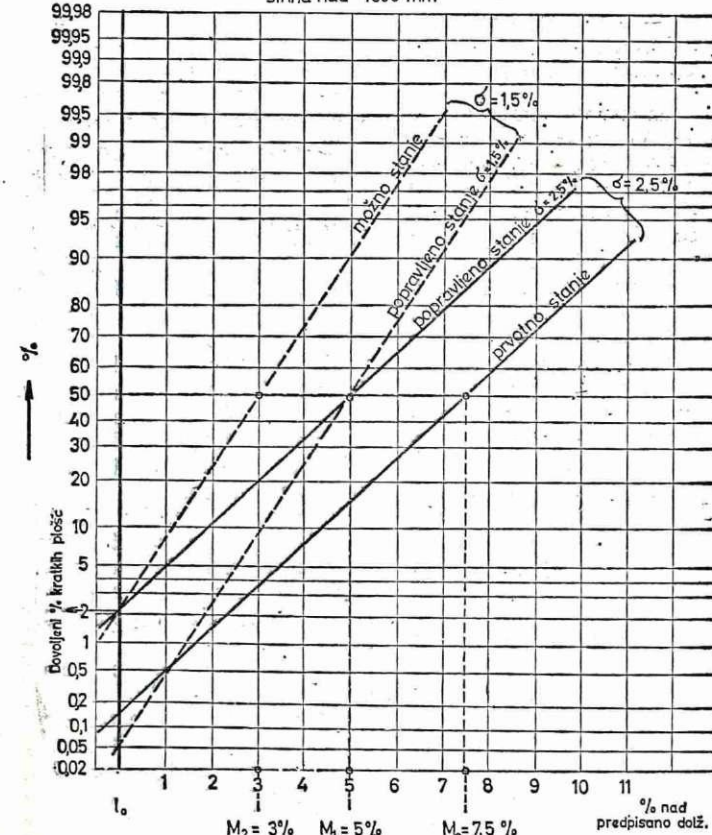
ljenem v št. 50 se je vrnila napaka v tabeli V. Pravilne vrednosti so naslednje:

Tabela V.

Problematika izplenov pri valjanju slabov za valjarno 2400 — novembra 1968

Planirani izplen	Doseženi izplen %	Delež glave %	Delež noge (+ odgor) %	Pozicija %
SM-84 %	83.9	7.4	6.7	0.7
EL-84 %	83.9	7.5	6.3	0.7
SM-81 %	83.9	7.1	6.3	
EL-81 %	82.8	7.5	8.0	

Pločevina: debelina 10-20 mm
širina nad 1800 mm

Slika 3
Statistična analiza zdravega jekla nad predpisano dolžino pločevine I₀

OBVESTILO

Oddelek za notranje zadeve skupščine občine Jese-nice obvešča vse lastnike motornih in priklopnih vozil, da morajo po 13. členu pravilnika o registraciji motor-nih in priklopnih vozil (Ur. list SFRJ št. 20/65), kate-rim poteče veljavnost registracije dne 31/12-1968, zahte-vati pri pristojnem organu za notranje zadeve skupšči-ne občine Jesenice, podaljšanje registracije za nasled-njih 12 mesecev. Motorna vozila, za katera lastniki v 30 dneh po poteku veljavnosti prometnega dovoljenja ne bodo zahtevali podaljšanje veljavnosti, bomo črtali iz evidence registriranih vozil, njihove registrske tabli-ce pa bodo odvzete na lastnikove stroške.

Vsa vplačila in upravno takso v zvezi s podaljša-njem registracije bodo lastniki lahko opravili na kraju registracije. Ob podaljšanju registracije je potrebno predložiti veljaven karton tehničnega pregleda, pro-metno dovoljenje in dokaz, da je za leto 1968 plačana komunalna taksa.

Lastniki motornih vozil, ki ne bodo zahtevali po-daljšanja registracije do preteka veljavnosti, lahko to storijo v naslednjih 30 dneh, vendar jih opozarjamo, da motorna vozila s pretečeno registracijo ne morejo biti v prometu na javnih cestah.

Posameznih obvestil in rokov za podaljšanje regi-stracije ne bomo pošiljali.

Iz pisarne
Oddelka za notranje zadeve SOB
Jesenice

Rešitev križanke iz 50. številke:

Vod.: 1. mako, 5. somrak, 11. Amati, 13. sprimek, 15 Ro-stov, 17. rep, 18. Ra, 19. trta, 20. Evans, 22. Al, 23. Ita, 24. Pliva, 25. Ito, 26. Ni, 27. Loi-re, 28. prid, 29. az, 30. Ank, 31. korito, 33. reostat, 36. Le-nin, 37. retina, 38. mast.

ZAHVALA

Izvršnemu odboru sindikal-ne organizacije Železarne se najlepše zahvaljujem za de-narno pomoč.

Anton Zansky
nadzorna služba

Jeseničanke — moštveni prvak Slovenije

Z uspešnim nastopom na drugem delu slovenskega ženskega ekipnega prvenstva v namiznem tenisu v Kranju, sta naši igralki Pavličeva in Krajzljeva naslov moštvene prava Slovenije prinesli na Jesenice.

Že po prvem delu na tekmovalnem v Ravnah sta si nabrali precejšnjo prednost v točkah. Tako sta kljub porazu v Kranju proti ravenškemu Fužinarju, izgubili sta v igri dvojic in Krajzljeva obe igri, osvojili prvo mesto s prednostjo štirih točk pred ljubljansko Olimpijo. Skupno sta iz devetih srečanj nabrali kar šestnajst točk, lah-

ko pa bi osvojili maksimalno število točk, če ne bi bila Krajzljeva v izredno slabi formi, ker premalo trenira. Nasprotno pa je Pavličeva na vsem turnirju izgubila eno samo srečanje in sicer z Martičevo — Olimpijo. Obe pa bosta morali svojo pravo vrednost pokazati na slovenskem prvenstvu posameznic, ki bo 12. januarja v Ljubljani.

Ni manj uspešno pa niso tekmovali namiznoteniški igralci v Mariboru. Jeseničani so se borili v drugem kolu republiške lige za vstop v prvo republiško ligo.

Jeseničani so skupno z Ma-

riborom osvojili največ in sicer deset točk, v medsebojnem dvoboju pa je Maribor premagal našo ekipo s tesnim rezultatom 5:4. Jeseničani so premagali tudi oba nova prvoligaša »Joco Zagernek« in »Lendavo«.

Po seštevku vseh točk po končanih obeh kolih, so naši igralci zasedli četrto mesto s šestnajstimi točkami, kolikor jih je imel tudi tretje uvrščeni Maribor.

Tako je bila torej pretekla nedelja zelo uspešna za jeseniški namiznoteniški klub, kar pa je samo nadaljevanje lepih uspehov iz preteklosti.

Z. F.

JUDO

KRAJZELJ DRUGI, MORIČ TRETJI

Na nedeljskem tekmovalnem za pokal Nagacke so sodelovali tudi naši tekmovalci. Najbolje sta se odrezala Krajzelj v welter kategoriji in Morič v lahki kategoriji pri članih. Andrej Krajzelj je pokazal dobro formo in je skoraj vse borbe zmagal z metom. V finalu pa je izgubil z državnim reprezentantom Blažičem. Sreča Moriča pa je v polfinalu izločil Topolnik (državni prvak lahke kategorije).

To tekmovalje je bila lepa demonstracija juda, saj je tekmovalo 130 judoistov, obenem pa je pokazalo dobro kvaliteto. Značilno je, da je bilo več kot polovica mlajših od 18 let, kar nam zagotavlja v naslednjih letih še večji napredek v tem športu.

Kučina

Z. F.

Končno tudi honoriranje vodnikov

Že več let spremljajo društva TVD Partizan v naši občini predvsem kadrovske težave. Nasprotno kot v drugih športnih panogah, vodniki in trenerji v teh društvih niso bili niti najmanj stimulirani, enostavno zato, ker društva za honoriranje niso imela denarja. Ravno zato, ker za svoje strokovno delo niso dobivali nobenega priznanja, je marsikateri vodnik izgubil voljo do dela.

Da bi občinska zveza za telesno kulturo Jesenice rešila ta problem in pomagala društvom Partizan, je sklenila, da bo odslej naprej vsako leto za nagajevanje vodnikov odmerjala del denarja. Sklenila je, da bo v ta namen društvom letos razdelila 10.000 N din.

Pri občinski športni zvezi je dalj časa deluje komisija za splošno telesno vzgojo, ki skrbi za razvoj splošne telesne vzgoje v občini. Ta komisija je na osnovi potreb in razpoložljivega denarja napravila razdelitev denarja namenjenega splošni telesni vzgoji

oz. društvom Partizan za vodnike in trenerje — sorazmerno na predložene potrebe. Potrebe so bile izračunane enotno za vsa društva enako po enakih kriterijih in sicer bodo nagajevani kvalificirani trenerji, pomočniki trenerjev, načelniki, vodniki in pomočniki vodnikov.

V jeseniški občini je pet društev TVD Partizan in to na Hrušici, Jesenicah, Javorniku, Zirovnici in Blejski Dobravi. Ker pa splošno telesno vzgojo gojijo le na Jesenicah in Javorniku ter delno še v Zirovnici, bodo med ta tri društva tudi razdelili ves letošnji denar, dodeljen v ta namen.

Trupkovič na državnem prvenstvu v boksu

V ponedeljek se je v Beogradu končalo državno prvenstvo v boksu za posameznike. Prvenstvo je bilo organizirano v vseh enajstih kategorijah. Udeležilo se ga je namesto 88 le 76 boksarjev.

Boksarska zveza Jugoslavi-

je je povabila na to prvenstvo vse republiške prvake po kategorijah. Poročali smo že, da je Trupkovič prvak Slovenije za leto 1968 v polsrednji kategoriji, v lanskem letu pa je bil drugi v Sloveniji. Trupkovič v svoji kategoriji zaenkrat nima v Sloveniji doraslega nasprotnika čeprav se ukvarja z boksom komaj drugo leto in to pod zelo slabimi pogoji.

Trupkovič se je kot povabljenec in republiški prvak udeležil državnega prvenstva, vendar je v tako močni konkurenci v polsrednji kategoriji, v kateri je nastopilo 8 res zelo dobrih in poznanih boksarjev izpadel že v četrtfinalu. V tej konkurenci ni bilo niti enega boksarja, ki bi imel manj kot 100 nastopov v ringu, nekateri pa celo prek 300. Med njimi so bili večkratni državni prvaki in celo prvaki Balkana (Todorovič). Trupkovič se je v četrtfinalu srečal s Topalovičem iz Šabca. Po zelo lepem boksu je sodnik v tretji rundi meč prekinil, ker je opazil da je Trupkovič za takega mojstra (poznane knokavterja v Srbiji) premalo izkušen in da ne bi doživel knokaut.

Od Trupkovičevega nastopa na državnem prvenstvu

nismo mnogo pričakovali, vendar je kot republiški prvak zaslužil, da se tega prvenstva udeleži in se prepriča, da bo moral še mnogo vaditi — trenirati, če bo ho-

tel nastopati v tako močni konkurenci, čeprav vemo, da so pogoji zato na Jesenicah res slabi v primerjavi z drugimi

Z.

Podelitev spominskih značk za zimski pohod na Stol

Borci, planinci, visokogorski alpski smučarji, gorski reševalci, plezalci in alpinisti so se ob prvem zimskem masovnem pohodu na Stol, 20. februarja 1962, v počastitev 20-letnice bitke na Stolu obvezali, da bodo vsako leto organizirali in izvedli množični zimski pohod na zasneženi Stol v spomin na borbo partizanov z Nemci 20. februarja 1942.

Zanimanje za to množično planinsko-alpinistično in politično manifestacijo je raslo iz leta v leto in je kmalu preseglo ozek lokalni jeseniški obseg. Množičnega zimskega pohoda na zasneženi Stol so se pričeli udeleževati tudi plezalci in alpinisti iz drugih delavskih in planinsko-turističnih in alpinističnih centrov Gorenjske in Slovenije.

Občinski odbor ZJB NOB Jesenice je hotel dati tem udeležencem posebno priznanje. Akademski slikar Jalka

Torkar je izdelal osnutek za posebno spominsko značko legitimacijo in spominsko štampiljko, do česar so upravičeni vsi udeleženci. Občinski odbor ZJB NOB Jesenice bo letos prvič podelil te spominske značke in legitimacije udeležencem prvega (1962) in drugega (1967) pohoda na zasneženi Stol. Značke bodo izdelane v treh izvedbah za enkratno, trikratno in večkratno udeležbo.

Spominske značke bodo razdeljene letos prvič vsem dosedanjim udeležencem pred slovesno akademijo v počastitev dneva JLA v petek 20. decembra.

Organizacijski odbor, sestavljen iz članov PD, AO in postaje GRS Jesenice ter občinskega odbora ZJB NOB Jesenice, pa je trenutno že sredi priprave za četrti množični zimski pohod na Stol, ki bo izveden 22. in 23. februarja 1969.

Žuro

Trinajstič za pokal Jesenic

V nedeljo, 22. t. m. ob 8. uri bo sankski klub ŠD Jesenice že trinajstič priredil pri Savskih jamah svoje mednarodno sanksko tekmovalje za prehodni pokal mesta Jesenic. Poleg polnoštevilne udeležbe slovenskih tekmovalcev računa vodstvo kluba še na številno udeležbo tekmovalcev iz Avstrije, predvsem s Koroške. Proga bo dolga 645 m z 10 umetnimi zavoji, poprečnim padcem 12,5% in povsem poledenela. Tekmovalje je posamično in ekipno. Za posamično tekmovalje bodo tekmovalci vozili štiri teke v skupini enosedov in dva teka v skupini dvosedov. V tekmovalju posameznikov bodo tekmovali člani, članice, mladinci in mladinke, pri dvosedih pa samo člani. Ekipo sestavljajo trije člani, ena članica ali mladinka in en mladinec. Prehodni pokal brani ekipa ASKO Ferndorf iz avstrijske Koroške.

Vodja tekmovalja je Janez Smolej, šef proge pa tudi letoš Drago Dokl, ki mu bodo iznenadne obilne snežne padavine zadale mnogo skrbi pri pripravi že usposobljene tekmovalne proge.

Razglasitev rezultatov bo ob 16. uri v hotelu Dom pod Golico.

J. J.